

Daňová uznatelnost finančních nákladů

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Ing. Petra Ptáčková Mísařová, Ph.D.

Gabriela Rydlová

Brno 2015

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala Ing. Petře Ptáčkové Mísařové, Ph.D. za vedení a konzultace při psaní bakalářské práce. V neposlední řadě děkuji také rodičům, kteří mi byli obrovskou oporou nejen při tvorbě bakalářské práce, ale také v průběhu celého studia.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Daňová uznatelnost finančních nákladů** vypracoval/a samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 20. května 2015

Abstract

This thesis deals with the tax deductibility of financial expenses, which amount is determined by tests of tax deductibility of expenses from lending financial instruments. On the example of a real company are two tax periods applying these tests. Based on results are proposed recommendations. In the case of distribution profits to abroad is applied a specific contract of prevention of double taxation.

Keywords

Financial expenses, loan, credit, interest, related persons, tests of tax deductibility of financial expenses, low capitalization, double taxation

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá daňovou uznatelností finančních nákladů, jejichž výše se určí testy daňové účinnosti nákladů z úvěrových finančních nástrojů. Na příkladu reálné firmy jsou ve dvou zdaňovacích obdobích aplikovány tyto testy a na základě jejich výsledků jsou navržena doporučení. V případě výplaty podílů na zisku do zahraničí je popsán postup zdanění podílů dle konkrétní smlouvy o zamezení dvojího zdanění.

Klíčová slova

Finanční náklady, zápůjčka, úvěr, úrok, spojené osoby, testy daňové uznatelnosti finančních nákladů, nízká kapitalizace, dvojí zdanění

Obsah

1	Úvod a cíl práce	11
1.1	Úvod.....	11
1.2	Cíl práce.....	11
2	Teoretická část	12
2.1	Finanční náklady (výdaje)	12
2.1.1	Úvěrový finanční nástroj	12
2.2	Klasifikace úvěru a zápůjčky.....	13
2.2.1	Zápůjčka.....	14
2.2.2	Úvěr	15
2.2.3	Úrok.....	16
2.3	Spojené osoby	16
2.4	Dceřiná a mateřská společnost.....	17
2.5	Právnícká osoba.....	18
2.6	Společnost s ručením omezeným.....	18
2.7	Testy daňové účinnosti nákladů z úvěrových finančních nástrojů.....	19
2.8	Test na zahrnutí úroků do vstupní ceny majetku či do nákladů.....	19
2.9	Test na časové rozlišení	20
2.10	Test na zaplacení úroků fyzické osobě, která není účetní jednotkou	20
2.11	Test na náklady mateřské společnosti související s držbou dceřiné společnosti	20
2.12	Test na obvyklou úrokovou míru.....	21
2.13	Test podkapitalizace (nízké kapitalizace)	22
2.13.1	“Back to back“ financování	24
2.13.2	Vlastní kapitál.....	25
2.14	Vázanost úroků na zisk dlužníka.....	26
2.15	Srážková daň z překlasifikovaných úroků na podíly na zisku	26
2.16	Test na vztah k výnosům nezahrnovaným do základu daně či od daně osvobozeným	26
2.17	Podíly na zisku vyplácené do zahraničí.....	27

2.18	Zamezení dvojího zdanění.....	27
2.18.1	Dvojí zdanění.....	27
2.18.2	Mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění.....	28
2.18.3	Bilaterální smlouvy o zamezení dvojího zdanění.....	28
3	Praktická část	30
3.1	Charakteristika společnosti.....	30
3.2	Zdaňovací období roku 2013.....	32
	Testy vztahující se k úrokům obecně.....	32
3.2.1	Test na zahrnutí úroků do vstupní ceny majetku či do nákladů.....	32
3.2.2	Test na časové rozlišení.....	32
3.2.3	Test na zaplacení úroků fyzické osobě, která není účetní jednotkou	32
3.2.4	Test na náklady mateřské společnosti související s držbou dceřiné společnosti	33
	Testy vztahující se k úrokům z úvěrových finančních nástrojů od spojených osob	34
3.2.5	Test na obvyklou úrokovou míru.....	34
3.2.6	Test podkapitalizace (nízké kapitalizace)	35
3.2.7	Vázanost úroků na zisk dlužníka.....	38
3.3	Zdaňovací období roku 2014 - vstup nového investora	38
	Testy vztahující se k úrokům obecně.....	38
3.3.1	Test na zahrnutí úroků do vstupní ceny majetku či do nákladů.....	38
3.3.2	Test na časové rozlišení.....	39
3.3.3	Test na zaplacení úroků fyzické osobě, která není účetní jednotkou	39
3.3.4	Test na náklady mateřské společnosti související s držbou dceřiné společnosti	39
	Testy vztahující se k úrokům z úvěrových finančních nástrojů od spojených osob	39
3.3.5	Test na obvyklou úrokovou míru.....	40
3.3.6	Test podkapitalizace (nízké kapitalizace) v případě poskytnutí úvěru investorem	41
3.3.7	Test podkapitalizace (nízké kapitalizace) v případě vkladu mimo základní kapitál	44
3.3.8	Vázanost úroků na zisk dlužníka.....	46

Obsah	8
3.4 Možný vývoj do budoucna	46
3.5 Vliv daňové legislativy roku 2015	47
3.6 Shrnutí a doporučení	47
4 Závěr	50
5 Literatura	51

Seznam obrázků

Obr. 1	Vzorec pro výpočet neuznatelných finančních nákladů	23
Obr. 2	Koeficient K	23
Obr. 3	Neuznatelné úroky	24
Obr. 4	Back-to-back financování	25
Obr. 5	Logo společnosti Evektor	30
Obr. 6	Podepsání dohody o strategické spolupráci a investicích	31
Obr. 7	Průměrný stav vlastního kapitálu v roce 2013	36
Obr. 8	Výpočet průměru denních stavů zápůjček pro zdaňovací období roku 2013	37
Obr. 9	Výpočet neuznatelných finančních nákladů roku 2013	37
Obr. 10	Průměrný stav vlastního kapitálu v roce 2014	42
Obr. 11	Výpočet průměru denních stavů zápůjček v roce 2014	43
Obr. 12	Průměrná denní výše úvěru ve zdaňovacím období roku 2014	43
Obr. 13	Výpočet neuznatelných finančních nákladů roku 2014	44
Obr. 14	Průměrný stav vlastního kapitálu se zohledněnými vklady malajské společnosti v roce 2014	45
Obr. 15	Výpočet neuznatelných nákladů roku 2014 v případě vkladů malajské společnosti	46

Seznam tabulek

Tab. 1	Základní charakteristika smlouvy o zápůjčce a o úvěru	14
Tab. 2	Vývoj nabídky úrokové sazby stanovené bankou v případě kontokorentního úvěru za rok 2013	34
Tab. 3	Rozdělení zisku minulého období k 30. 6. 2013	36
Tab. 4	Vývoj vlastního kapitálu v průběhu roku 2013	36
Tab. 5	Průměrný stav vlastního kapitálu a průměr denních stavů zápůjček za zdaňovací období roku 2013	37
Tab. 6	Vývoj nabídky úrokové sazby stanovené bankou v případě kontokorentního úvěru za rok 2014	41
Tab. 7	Rozdělení zisku minulého období k 31. 8. 2014	42
Tab. 8	Vývoj vlastního kapitálu v průběhu roku 2014	42
Tab. 9	Poskytnutí úvěru malajskou společností v roce 2014	43
Tab. 10	Průměrný stav vlastního kapitálu a průměr denních stavů úvěrů a zápůjček pro rok 2014	43
Tab. 11	Vývoj vlastního kapitálu v roce 2014 se zohledněnými vklady malajské společnosti	45
Tab. 12	Průměrný stav vlastního kapitálu a průměr denních stavů zápůjček pro rok 2014	45

1 Úvod a cíl práce

1.1 Úvod

Udržení a růst podniku, expanze na český nebo zahraniční trh, to jsou cíle většiny zdravých a prosperujících podniků. Ovšem ke splnění těchto cílů je zapotřebí kapitál. Obecně platí, že cizí kapitál je levnější než ten vlastní. Jedním z nejjednodušších a také nejčastějších způsobů jak cizí kapitál získat je využití úvěru či zápůjčky. Institucí nabízejících tyto finanční služby je na trhu bezpočet. Způsob získání kapitálu touto cestou není nijak komplikovaný a po daňové stránce se také nejedná o nijak složitou oblast.

Často ale dochází k poskytování úvěrů a zápůjček mezi tzv. spojenými osobami, u nichž je posuzování daňové uznatelnosti úroků poněkud složitější oblastí. Je zde řada testů, jimiž musí finanční náklady projít, aby mohly být uznány jako daňově účinné.

Existuje několik dalších možností, jakými může společnost dodatečně finanční prostředky obdržet. Jsou jimi například zvýšení základního kapitálu či vklad mimo základní kapitál.

Dále je také důležité zaměřit se na zemi, odkud investor pochází. Pokud by docházelo k placení úroků či k výplatě podílů na zisku do zahraničí, je nutné řídit se příslušnou smlouvou o zamezení dvojího zdanění, kterou mezi sebou uzavírají státy, aby předešly komplikacím a daňovým únikům.

1.2 Cíl práce

Cílem mé práce je na základě zjištěných informací získaných od společnosti Evector, spol. s r.o. stanovit výši daňově uznatelných úroků z úvěrových finančních nástrojů, tedy úvěrů a zápůjček. Výši daňové uznatelnosti těchto úroků chci sledovat ve zdaňovacích obdobích roku 2013 a 2014, kdy do společnosti vstoupil nový investor pocházející z Malajsie, který se v průběhu roku stal spojenou osobou. Dílčím cílem je zjistit důsledek skutečnosti, že se společnosti staly spojenými osobami a také vyhodnotit dopad uskutečněné investice do základu daně. Na základě analýzy budou uvedena doporučení daňové optimalizace. Dále chci namodelovat možný vývoj společnosti do budoucna, kdy může dojít k aplikaci smluv o zamezení dvojího zdanění.

2 Teoretická část

V této části práce se zaměřím nejprve na definici finančních nákladů a na, s nimi související, základní pojmy potřebné pro další směřování mé práce. Poté se zaměřím na podmínky, kdy se jedná o spojené osoby, protože v praktické části mé práce se budu spojenými osobami také zabývat, dále popíši a vysvětlím okolnosti a případné testy daňové uznatelnosti finančních nákladů. Další část je věnována zamezení dvojího zdanění.

2.1 Finanční náklady (výdaje)

Zákon o daních z příjmů (dále ZDP) vymezuje finanční náklady v § 25 odst. 1 písm. w jako úroky z úvěrových finančních nástrojů a související výdaje (náklady), včetně výdajů (nákladů) na obstarání a zpracování úvěrů a dále poplatků za záruky. (Marková, 2015)

Vančurová (2014) uvádí, že finanční náklady nezahrnují pouze úroky z úvěrových finančních nákladů, jak by se mohlo zdát, ale také související výdaje na zpracování těchto úvěrových finančních nástrojů nebo jejich zajištění.

Pilařová (2010) dále zmiňuje, že finanční náklady obsahují také provizi zprostředkovateli půjčky či náklady na obstarání úvěru jako je posudek vyhotovený bankou. Dále obsahují nejrůznější poplatky jako např. poplatky za zpracování úvěru, za bankovní záruky, poplatky přímo související s úvěrem, také za vedení a správu samotného úvěrového účtu, rezervaci prostředků a poplatky i za jejich nečerpání nebo za změnu typu úrokové sazby nebo přechod k jiné instituci.

Generální finanční ředitelství uvádí v pokynu D-6 k § 25 ZDP nesouvisející poplatky k úvěrům a půjčkám. K těmto poplatkům patří odměna ručiteli (kromě bankovní záruky a dalších podobných bankovních poplatků), penále nebo sankce za nesplácení úvěru, kursové rozdíly, náklady na poradenství dále náklady na zajištění úvěrového rizika věřitele a na zajištění úrokového, měnového či jiného rizika dlužníka.

Vančurová (2014) poznamenává, že prostřednictvím nákladových úroků je možné podstatně ovlivnit výsledek hospodaření. Pro uznání úroků jako nákladů v základu daně ovšem existují určitá omezení, kterým bude později věnován prostor.

2.1.1 Úvěrový finanční nástroj

Jak uvádí Pilařová ve svém článku „Úvěrové finanční nástroje v podmínkách roku 2014“, pojem „úvěrový finanční nástroj“ nahradil dříve užívaný pojem „úvěry a půjčky“. Tato změna v zákoně o daních z příjmů nastala 1. 1. 2014, kdy například v již zmíněném §25 ZDP nenajdeme pojem „úvěry a půjčky“, ale nový pojem „úvěrový finanční nástroj“.

Úvěrový finanční nástroj je definován v ustanovení § 19 odst. 1 písm. zk ZDP (Marková, 2015), kde se jím rozumí závazkový právní vztah, jehož předmětem je

vrácení přenechaných nebo poskytnutých peněžních prostředků. Úvěrovým finančním nástrojem je vždy:

- Úvěr
- Zápůjčka
- Dluhopis
- Vkladní list, vkladový certifikát a vklad jim na roveň postavený
- Směnka, jejímž vydáním získává směnečný dlužník peněžní prostředky

2.2 Klasifikace úvěru a zápůjčky

Do konce roku 2013 byl úvěr upravován v obchodním zákoníku (zákon č. 513/1991 Sb), zatímco půjčka v občanském zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb), ale od 1. 1. 2014, kdy se stal účinným nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění), byl pojem půjčka nahrazen pojmem zápůjčka. Další změnou bylo také právní vymezení již zmíněných pojmů, které v současné době upravuje pouze jeden právní předpis a to občanský zákoník. (Marková, 2014)

V následující tabulce jsou přehledně uvedeny základní rozdíly a informace týkající se úvěru a zápůjčky.

Tab. 1 Základní charakteristika smlouvy o zápůjčce a o úvěru

	Smlouva o zápůjčce	Smlouva o úvěru
Právní úprava	§ 2390 až § 2394 NOZ	§ 2395 až § 2400 NOZ
Smluvní strany	zapůjčitel a vydlužitel (dříve věřitel a dlužník)	Úvěrující a úvěrovaný (dříve věřitel a dlužník)
Podstatné náležitosti smlouvy	<ul style="list-style-type: none"> • Určení smluvních stran • Přenechání zastupitelné věci k užití podle libosti vydlužitele • Povinnost vydlužitele přenechané věci vrátit (nemusí být stanoveno datum vrácení) 	<ul style="list-style-type: none"> • Určení smluvních stran • Závazek úvěrujícího, že na požádání úvěrovaného poskytne peněžní prostředky • Určení maximální výše peněžních prostředků • Povinnost dlužníka poskytnuté peněžní prostředky vrátit • Povinnost dlužníka zaplatit úroky (konkrétní výše úroků nemusí být stanovena)
Předmět smlouvy	Zastupitelné věci	Peníze
Vznik smluvního vztahu	Přenecháním věcí (smlouva reálná)	Účinností smlouvy (smlouva konsenzuální) (projev souhlasné vůle)
Úročení	Zápůjčka je bezúročná, pokud není úrok dohodnut	Úvěr je vždy úročený, pokud není dohodnut, stanoví se podle §1802 NOZ

Zdroj: Běhounek, 2014

2.2.1 Zápůjčka

Zápůjčku upravuje Občanský zákoník v oddíle 6 v §2390 - §2394. Ustanovení §2390 upravuje vznik smlouvy o zápůjčce, kdy zapůjčitel přenechá vydlužiteli zastupitelnou věc tak, aby ji užil podle libosti a po čase vrátil věc stejného druhu. (Eliáš, Svatoš, 2012)

Čápková (2014) ve svém článku „Úvěry a zápůjčky z pohledu daně z příjmů“ definuje zápůjčku jako transakci, která probíhá mezi zapůjčitelem a vydlužitelem (dříve označovaným jako věřitel a dlužník).

Pro zápůjčku platí několik pravidel (Eliáš, Svatoš, 2012):

- Má-li se peněžitá zápůjčka vrátit v jiné měně, než v jaké byla poskytnuta, splatí vydlužitel zápůjčku tak, aby se to, co se vrací, hodnotou rovnalo tomu, co bylo

dáno. Zápůjčka se splácí v měně místa plnění. Při peněžité zápůjčce lze sjednat úroky. Totéž platí o zápůjčce poskytnuté v cenných papírech.

- Při nepeněžité zápůjčce se vrací věc stejného druhu, jaká byla zápůjčkou dána. Nezáleží přitom na tom, zda její cena mezitím stoupla nebo klesla. Při nepeněžité zápůjčce lze ujednat místo úroků plnění přiměřeného většího množství nebo věcí lepší jakosti, ale téhož druhu.
- Neurčí-li smlouva, kdy má být zápůjčka vrácena, je splatnost závislá na vypovězení smlouvy. Není-li o vypovědi ujednáno nic jiného, vypovědní doba činí šest týdnů. Nejsou-li ujednány úroky, může vydlužitel zápůjčku splatit i bez vypovědi.
- Bylo-li ujednáno vrácení zápůjčky ve splátkách, může zapůjčitel od smlouvy odstoupit a požadovat splnění dluhu i s úroky při prodloužení vydlužitele s vrácením více než dvou splátek po dobu delší než tři měsíce.

2.2.2 Úvěr

Také úvěr upravuje Občanský zákoník v oddíle 7 v §2395 - §2400. Smlouvu o úvěru upravuje ustanovení §2395, které říká, že smlouva o úvěru vzniká tak, že se úvěrující zavazuje, že úvěrovanému poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky. (Eliáš, Svatoš, 2012)

Také pro půjčku platí určitá pravidla (Eliáš, Svatoš, 2012):

- Úvěrovaný vrátí úvěrujícímu peněžní prostředky v měně, ve které mu byly poskytnuty. V téže měně platí i úroky. Úvěrovaný může uplatnit právo na poskytnutí peněz ve lhůtě určené ve smlouvě. Není-li lhůta ujednána, může právo uplatnit, dokud závazek ze smlouvy trvá.
- Úvěrující poskytne úvěrovanému peněžní prostředky na jeho žádost v době určené v žádosti. Neurčí-li úvěrovaný dobu plnění v žádosti, poskytne je úvěrující bez zbytečného odkladu. Váže-li smlouva použití úvěru jen na určitý účel, může úvěrující omezit poskytnutí peněz pouze na plnění povinností úvěrovaného vzniklých v souvislosti s tímto účelem.
- Úvěrovaný vrátí úvěrujícímu poskytnuté peněžní prostředky v dohodnuté době, jinak do měsíce ode dne, kdy byl o vrácení požádán. Úvěrovaný může vrátit úvěrujícímu peněžní prostředky před smluvenou dobou. Úroky zaplatí jen za dobu od poskytnutí do vrácení peněžních prostředků.
- Mají-li být peněžní prostředky použity podle smlouvy pouze na určitý účel a úvěrovaný je použije na jiný účel, může úvěrující od smlouvy odstoupit a požadovat, aby úvěrovaný bez zbytečného odkladu vrátil, co od něho získal, i s úroky. To platí i tehdy, je-li použití peněz k smluvenému účelu nemožné.

Z uvedeného vyplývá, že hlavním rozdílem mezi úvěrem a zápůjčkou je, že zápůjčka může být peněžité i nepeněžité povahy, zatímco úvěr může být pouze peněžité. Dále je také patrný rozdíl v úročení. Zatímco u zápůjčky mohou, ale nemusejí být, ujednány úroky, úvěr je úročen vždy.

Jak uvádí Čápková (2014) ve svém článku „Úvěry a zápůjčky z pohledu daně z příjmů“, dopad zápůjčky a úvěru do daně z příjmu je stejný, a to žádný. Přijetí a ani následné splátky úvěru či zápůjčky daňový základ nijak neovlivní. Přijetí úvěru či zápůjčky totiž není předmětem daně z příjmu. U fyzických osob to dokládá §3 odst. 4 písm. b ZDP. U právnických osob je shodný daňový efekt dán účtováním a účetnictvím.

2.2.3 Úrok

Úrokem se rozumí odměna stanovená ve smlouvě za půjčení peněžních prostředků věřitele dlužníkovi. Jedná se o odměnu za poskytnutí úvěru nebo zápůjčky, také může jít o sankci za pozdní plnění. (Hnátek, 2014)

Hnátek (2015) dále uvádí, že v případě úroků z úvěrů a zápůjček platí, že se obecně posuzují dle § 24 odst. 1 ZDP, což znamená, že je potřeba prokázat jejich vynaložení na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů.

Zatímco úvěry a zápůjčky jsou daňově neutrální, posouzení daňové uznatelnosti úroků z nich je již poněkud složitější oblastí, zejména z důvodu relativně velkého počtu testů, kterým podléhají. Úroky musí nejprve projít všemi testy, které se na ně vztahují, teprve až pak je můžeme označit za daňové účinné. Pilařová (2012) uvádí následující testy:

- Test na zahrnutí úroků do nákladů či do ceny aktiva
- Test na časové rozlišení
- Test na zaplacení úroků věřiteli do rozvahového dne
- Test podkapitalizace (nízké kapitalizace)
- Test na obvyklou úrokovou míru
- Test na náklady mateřské společnosti související s držbou dceřiné společnosti
- Test na vztah k výnosům nezahrnovaným do základu daně či od daně osvobozeným

2.3 Spojené osoby

Dvořáková (2013) uvádí, že určení vztahů spřízněnosti mezi věřitelem a dlužníkem je zásadní pro posuzování daňové uznatelnosti z finančních nákladů vzniklých mezi těmito osobami.

Odpověď na otázku, co zahrnuje pojem spojené osoby, nabízí zákon o daních z příjmů (Marková, 2015), konkrétně §23 odst. 7. Ten rozděluje spojené osoby na:

1. kapitálově spojené osoby

- 1.1. kdy, o přímo kapitálově spojených osobách mluvíme v případě, že se jedna osoba přímo podílí na kapitálu nebo na hlasovacích právech druhé osoby či více osob, přičemž tento podíl musí dosahovat alespoň 25% základního kapitálu nebo 25% hlasovacích práv těchto osob,
- 1.2. jsou také osoby, kdy se jedna osoba nepřímou podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech druhé osoby. Také jestliže se jedna osoba přímo nebo

nepřímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech více osob. Toto platí za podmínky, že tento podíl představuje alespoň 25% základního kapitálu nebo 25% hlasovací práv těchto osob.

Brychta a kol. (2014) dodává, že podíl na základním kapitálu nebo na hlasovacích právech se ve zdaňovacím období nebo v období, za které se podává daňové přiznání, určí jako aritmetický průměr měsíčních stavů.

2. jinak spojené osoby, kterými jsou osoby
 - 2.1. kdy se jedna osoba podílí na kontrole či vedení jiné osoby
 - 2.2. kdy se shodné osoby nebo také osoby blízké podílejí na vedení či kontrole jiných osob, přičemž tyto jiné osoby jsou vzájemně osobami jinak spojenými. Za jinak spojené osoby se ovšem nepovažují osoby, kdy je jedna osoba členem dozorčích rad obou osob,
 - 2.3. ovládající a ovládaná a také osoby ovládané stejnou ovládající osobou,
 - 2.4. blízké,
 - 2.5. které vytvořily právní vztah převážně za účelem snížení základu daně nebo zvýšení daňové ztráty.

Hnátek (2015) poznamenává, že zákon o daních z příjmů přímo nedefinuje pojem podílení se na vedení či kontrole jiné osoby. Uvádí ovšem, že v praxi se do této skupiny budou zařazovat členové statutárního orgánu, dozorčí rady a také další případné vrcholné orgány.

Běhounek (2014) pojem „vedení“ dále rozvádí. Uvádí, že účastí na vedení se rozumí zejména výkon funkce jednatele, členství v dozorčí radě nebo také výkon funkce člena vrcholového vedení společnosti, má-li tento člen podstatný vliv na hospodaření společnosti, na základě společenské smlouvy, stanov nebo vnitřního předpisu.

Hnátek (2015) blíže vysvětluje pojem ovládající a ovládaná osoba. Ovládající osobou je osoba, která přímo nebo nepřímo (prostřednictvím jiné osoby nebo osob) vykonává rozhodující vliv na řízení nebo provozování podniku jiné (ovládané) osoby. Jestliže je ovládající osobou společnost, mluvíme o ní jako o společnosti mateřské, tudíž ovládanou osobu nazýváme společností dceřinou.

Dvořáková (2013) upozorňuje, že vztah spjitosti mezi dlužníkem a věřitelem je nutné analyzovat za každé zdaňovací období, protože vztahy spjitosti se mohou v průběhu času měnit. Nestačí se tedy zaměřit na vztah spjitosti jen v době uzavírání smlouvy o úvěru nebo půjčce.

2.4 Dceřiná a mateřská společnost

Mateřskou společností se rozumí obchodní korporace, která je rezidentem České republiky a má formu akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným nebo družstva. Mateřskou společností může být také společnost, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie, ale má nepřetržitě nejméně po dobu

12 měsíců alespoň 10% podíl na základním kapitálu jiné obchodní korporace. (Marková, 2014)

Dceřinou společností se zase rozumí obchodní korporace, která je rezidentem České republiky a má formu buď akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným nebo družstva. Také společnost, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie, může být dceřinou společností, ovšem pokud má na jejím základním kapitálu mateřská společnost alespoň 10% podíl a to nepřetržitě nejméně po dobu 12 měsíců. (Marková, 2014)

Kvůli tomu, že jsou definice mateřské a dceřiné společnosti vzájemně provázány, musí vždy platit, že obě majetkově propojené společnosti vždy definici buď vyhoví, nebo naopak obě nevyhoví. Tudíž se nemůže stát, že by mateřská společnost definici mateřské společnosti vyhověla a její dceřiná společnost by definici dceřiné společnosti nevyhověla. (Běhounek, 2014)

2.5 Právnícká osoba

Nový občanský zákoník v §2 odst. 1 vymezuje právníckou osobu jako organizovaný útvar, o kterém stanoví, že má právní osobnost (dříve právní subjektivitu), nebo jehož právní osobnost zákon uzná. Právnícká osoba může bez zřetele na předmět své činnosti mít práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou. (Eliáš, Svatoš, 2012)

Dále jsou Právnícké osoby upraveny podle zákona o obchodních korporacích. V §1 již zmíněného zákona se uvádí, že obchodními korporacemi jsou obchodní společnosti a družstva. Přičemž obchodními společnostmi jsou (Josková, Pravda, 2014):

1. veřejná obchodní společnost a komanditní společnost,
2. společnost s ručením omezeným a akciová společnost a
3. evropská společnost a evropské hospodářské sdružení.

2.6 Společnost s ručením omezeným

Vzhledem k aplikaci této právní formy v praktické části mé bakalářské práce uvádím její právní ukotvení.

Tuto společnost upravuje zákon o obchodních korporacích, který v § 132 uvádí, že se jedná o společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění. (Josková, Pravda, 2014)

Následující paragraf upravuje podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným, který se určuje podle poměru jeho vkladu na tento podíl připadající k výši základního kapitálu, pokud společenská smlouva neurčí jinak. (Josková, Pravda, 2014)

Nově, od 1. 1. 2014, je minimální výše vkladu do společnosti pouze 1 Kč. Také může být ve společenské smlouvě stanovena rozdílně výše vkladu pro jednotlivé

podíly. Statutárním orgánem s.r.o. je jeden nebo více jednatelů, kteří stanoví-li společenská smlouva, tvoří kolektivní orgán. (Brychta, 2014)

2.7 Testy daňové účinnosti nákladů z úvěrových finančních nástrojů

Aby byly úroky uznány, jako daňový náklad snižující základ daně je nutné splnit účetní zásady a připustit vznik účetního nákladu a také splnit všechny testy, které se k uznatelnosti úroků nebo finančních nákladů z daného úvěrového finančního nástroje vážou. (Pilařová, Pilátová, 2014)

Pilařová a Pilátová (2014) uvádějí přehled testů a zásad vztahujících se k úrokům a dalším finančním nákladům, které jsou pro daňovou uznatelnost potřeba splnit:

1. Zásady – testy plynoucí z účetních předpisů:
 - 1.1. Rozhodování o zahrnutí úroků do vstupní ceny majetku nebo do nákladů
 - 1.2. Zásada věcné a časové souvislosti nákladů (základní účetní zásada)
2. Testy vztahující se k úrokům obecně:
 - 2.1. Zaplacení úroků fyzické osobě, která není účetní jednotkou
 - 2.2. Rozhodování o zahrnutí úroků do vstupní ceny majetku
 - 2.3. Zásada věcné a časové souvislosti nákladů
 - 2.4. Úroky vztahující se k držbě dceřiné společnosti
3. Testy vztahující se k úrokům z úvěrových finančních nástrojů od spojených osob:
 - 3.1. Obvyklá úroková míra
 - 3.2. Nízká kapitalizace
 - 3.3. Vázanost úroků na zisk dlužníka
 - 3.4. Srážková daň z překlasifikovaných úroků na podíly na zisku

Pilařová (2014) přidává k výše vyjmenovaným testům ještě Test na vztah k výnosům nezahrnovaným do základu daně či od daně osvobozeným

V dalších kapitolách jsou rozebrány postupně jednotlivé testy.

2.8 Test na zahrnutí úroků do vstupní ceny majetku či do nákladů

Jde-li o úvěr či zápůjčku na pořízení dlouhodobého hmotného majetku, úroky z těchto přijatých úvěrů a zápůjček nemusejí být přímým účetním nákladem společnosti. V tomto případě se účetní jednotka může rozhodnout, že úroky připadající na dobu do uvedení majetku do užívání, zahrne do jeho vstupní ceny. Pokud se ovšem účetní jednotka takto nerozhodne, jsou i úroky připadající na dobu do uve-

dení do užívání účetním nákladem. Úroky připadající na dobu po uvedení majetku do užívání musí být účtovány jako účetní položka. (Běhounek, 2014)

V případě, že se úroky stanou součástí vstupní ceny majetku, nejsou nákladem a nemusí se posuzovat jejich daňová účinnost. Hodnota takového úvěru se pak nezapočítává do výpočtu dalších testů. (Pilařová, 2012)

2.9 Test na časové rozlišení

Jinak také zásada věcné a časové souvislosti nákladů, je zásadní pro správné uplatnění nákladů v základu daně. Ekonomickou podstatou časového rozlišení je řešit, jak Hnátek (2015) nazývá, „zuby“ v nákladech. Tedy ty „zuby“ v nákladech správně rozlišit v čase.

Podmínkou pro účtování a vykazování účetních případů časového rozlišení je skutečnost, že je současně znám jejich účel (neboli věcné vymezení), částka a období, kterého se týkají. (Pilařová, Pilátová, 2014)

Jak dokládá §3 odst. 1 zákona o účetnictví, toto pravidlo se vztahuje ke všem nákladům. Například, i když jsou podle smlouvy úroky vyúčtovány až po zaplacení celé jistiny, je potřeba v účetnictví provést časové rozlišení a účtovat o alikvotním úrokovém nákladu. (Pilařová, 2012)

Zákon o daních z příjmů žádné vymezení časového rozlišení nenabízí, proto zákon přejímá postupy podle účetních předpisů. (Hnátek, 2015)

2.10 Test na zaplacení úroků fyzické osobě, která není účetní jednotkou

Marková (2014) v §24 odst. 2 písm. zi ZDP uvádí jako daňově účinné úroky z úvěrů nebo úroky ze zápůjček pokud je věřitelem fyzická osoba, která nevede účetnictví a zároveň jestliže byly tyto úroky fyzické osobě zaplacený.

V případě, že úroky nejsou zaplacený do rozvahového dne, stávají se daňově neúčinnými. V následujících obdobích, v kterých budou zaplacený, mimoúčetně snižují základ daně. V daňovém priznání fyzická osoba jako věřitel zdaňuje přijaté úroky podle § 8 ZDP. (Pilařová, 2012)

2.11 Test na náklady mateřské společnosti související s držbou dceřiné společnosti

Brychta (2014) označuje výdaje (náklady) mateřské společnosti, které souvisejí s držbou podílu v dceřiné společnosti jako daňově neúčinné.

Pilařová a Pilátová (2014) uvádějí, různou podobu těchto daňově neuznatelných nákladů. Mohou jimi být:

- Přímé náklady spojené s držbou podílu

Těmito náklady mohou být cestovní náhrady jednatele mateřské společnosti, který vykonává cesty do dceřiné společnosti spojené s jejím řízením. Dále náklady spojené s poskytováním nejrůznějšího poradenství.

- Nepřímé náklady spojené s držbou podílu

Jedná se o část nákladů souvisejících s provozem účtárny, funkcí ředitele či ekonoma.

Takto mohou daňově neuznatelné náklady narůst do značných rozměrů. Způsob, jak z těchto daňově neúčinných nákladů udělat náklady daňově účinné, spočívá v tom, že se služby poskytované dceřiné společnosti stanou úplatnými, ovšem za dodržení obvyklých cen. Jistě však není možné toto řešení využít u všech nákladů souvisejících s držbou společnosti. (Pilařová, Pilátová, 2014)

U nepřímých nákladů souvisejících s držbou podílu zmiňují Pilařová a Pilátová (2014) existenci dvou možností jak určit jejich výši:

- Dle skutečnosti, s čímž souvisí detailní zkoumání vymezení okruhu nepřímých nákladů a dále stanovení části, která se vztahuje k držbě podílu
- Ve výši 5 % příjmů z podílů na zisku vyplácených dceřinou společností

Brychta (2014) dále poznamenává, že za nedaňové výdaje (náklady) se považují také úroky z úvěrů a zápůjček, které jsou přijaty v období šesti měsíců před nabytím tohoto podílu.

Tyto úroky z úvěrů a zápůjček se proto považují za výdaje přímo související s držbou podílu v dceřiné společnosti a to po dobu trvání držby podílu nebo také po dobu, kdy tento podíl drží osoba, která je osobou spojenou a úvěr nebo zápůjčku přijala. (Hnátek, 2014)

Brychta (2014) dodává, že tyto výdaje (náklady) mohou být daňově účinné pouze v případě, že poplatník prokáže, že úvěrový finanční nástroj nesouvisí s držbou podílu.

2.12 Test na obvyklou úrokovou míru

Tento test se použije v případě sjednávání cen mezi spojenými osobami. Pokud nastane situace, že se cena sjednaná mezi spojenými osobami, v běžných obchodních vztazích při stejných či obdobných podmínkách, liší od cen, které by byly sjednány mezi nespojenými osobami, je nutné upravit základ daně poplatníka o zjištěný rozdíl. Pokud není tento rozdíl uspokojivě doložen je také nutno upravit základ daně. (Hnátek, 2015)

Začátkem roku 2014 v tomto pravidle nastaly určité změny, avšak podstata i aplikace zůstaly zachovány. (Pilařová, Pilátová, 2014)

ZDP dříve obsahoval ustanovení, ve kterých se obvyklými úroky rozumělo 140% diskontní sazby stanovené Českou národní bankou. Nyní je ovšem potřeba vyjít ze situace na trhu. Je potřeba zjistit úrokovou míru u úvěrů a zápůjček za podobných podmínek a situací jako je posuzovaný úvěr či zápůjčka. Je přitom nutné brát zřetel zejména na objem půjčených peněz, splatnost a formu zajištění. Pokud nelze určit cenu, která by byla mezi nespojenými osobami v podobných podmínkách, je nutné vyjít z právního předpisu, který upravuje oceňování majetku. (Hnátek, 2014)

Obvyklou výši úroku lze doložit například podmínkami, za kterých si společnost „půjčuje“ peníze od své banky. Úrokovou sazbu od své banky může společnost

považovat za obvyklý úrok. Takže v případě, že má společnost uzavřený úvěr s bankou s určitou úrokovou sazbou, může společnost úrokovou sazbu ve stejné výši aplikovat také v případě úročené zápůjčky od spojené osoby. (Běhounek, 2014)

Novinkou jsou dvě situace, kdy se pravidlo obvyklých cen nepoužije. První případ nastane uzavřením smlouvy o výpůjčce nebo o výprose mezi spojenými osobami. A to z toho důvodu, že jsou tyto smlouvy ze zákona vždy bezúplatné. Druhým případem je uzavření smlouvy, taktéž mezi spojenými osobami, o nízkoúročeném či bezúročném finančním nástroji, pokud je věřitelem daňový nerezident nebo daňový rezident, který je členem obchodní korporace nebo fyzická osoba. (Pilařová, Pilátová, 2014)

Důkazní břemeno k prokázání, že se ceny sjednané mezi spojenými osobami liší od cen, které by byly sjednány mezi nezávislými osobami, nese správce daně. Ten musí nejprve zjistit výši obou cen a poté provést jejich srovnání. Poplatník tudíž nemusí správci daně prokazovat, že v obchodních vztazích dodržuje pravidlo obvyklých cen. (Hnátek, 2015)

2.13 Test podkapitalizace (nízké kapitalizace)

Tento test je třeba provádět v případě finančních nákladů plynoucích z úvěrů a zápůjček od spojených osob. (Hnátek, 2014)

Pravidla nízké kapitalizace vyžadují důkladnou analýzu veškerých souvisejících aspektů. V první řadě je důležité správně identifikovat vztah spojitosti dlužníka a věřitele a dále zjistit správnou výši stavu vlastního kapitálu a průměrného denního stavu úvěrů a zápůjček. (Dvořáková, 2013)

Tento test se týká úvěrových finančních nástrojů od spojených osob a také úvěrů a zápůjček přeposlaných od nespojených osob (tzv. back-to-back financování). (Běhounek, 2014) Pojem back-to-back financování je vysvětlen v kapitole 2.13.1.

Jak již bylo zmíněno, v testu nízké kapitalizace se porovnává výše vlastního kapitálu společnosti a úhrn úvěrů a půjček od spojených osob. Nejprve je tedy potřeba zjistit stav vlastního kapitálu. Pokud dojde ke změně vlastního kapitálu ve zdaňovacím období nebo v období, za které se podává daňové přiznání, je rozhodný průměrný stav vlastního kapitálu. Průměrný stav vlastního kapitálu se spočítá jako vážený aritmetický průměr stavů vlastního kapitálu, kdy váhou je příslušný počet dnů, jinak se použije stav k prvnímu dni příslušného zdaňovacího období, nebo období, za které se podává daňové přiznání. Ke změně vlastního kapitálu se nepřihlíží, pokud se změnil v důsledku vykázaného výsledku hospodaření. (Hnátek, 2015) Pojem Vlastní kapitál je blíže popsán v kapitole 2.13.2.

V případě, že se zjistí záporný vlastní kapitál, jsou všechny finanční výdaje (náklady) z přijatých úvěrů a zápůjček daňově neuznaným výdajem. (Hnátek, 2015)

Pokud je vykázan kladný vlastní kapitál, je dále třeba zjistit průměr denních stavů úvěrů a zápůjček od spojených osob ve zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání. Úroky, které jsou součástí vstupní ceny majetku a

bezúročné úvěry či zápůjčky se v tomto případě nezahrnují do úvěrů a zápůjček. (Hnátek, 2015)

Běhounek (2014) uvádí, že daňová uznatelnost úvěrových finančních nástrojů je omezena kritériem čtyřnásobku vlastního kapitálu, pro banky a pojišťovny se jedná o šestinásobek vlastního kapitálu.

Marková (2014) v §25 ZDP odst. 1 písmeno w určuje jako daňově neuznatelné tyto náklady, pokud částka úvěrů a půjček od spojených osob přesahuje:

- Šestinásobek výše vlastního kapitálu, je-li příjemcem úvěrového finančního nástroje banka nebo pojišťovna nebo
- Čtyřnásobek výše vlastního kapitálu u ostatních příjemců úvěrových finančních nástrojů

Stejně jako dříve pokyn GFŘ D-300, tak také současný pokyn GFŘ D-6 předkládá doporučený postup na výpočet nízké kapitalizace, který sestává ze čtyř kroků. (Pilařová, Pilátová, 2014)

Generální finanční ředitelství vydalo, v pokynu D-6 v komentáři k §25 v bodech 7 až 11, doporučení jak provést test nízké kapitalizace. Postup je následující:

1. Nejprve se spočítá poměr:

Obr. 1 Vzorec pro výpočet neuznatelných finančních nákladů

$$\frac{4 \text{ (resp. 6)} \times SVK}{Y} < 1$$

Zdroj: Pokyn GFŘ D-6

2. Pokud je tento poměr menší než 1, je nutné vypočítat koeficient K:

Obr. 2 Koeficient K

$$K = 1 - \frac{4 \text{ (resp. 6)} \times SVK}{Y}$$

Zdroj: Pokyn GFŘ D-6

3. Zjistíme výši finančních výdajů (nákladů), které nejsou považovány za výdaje (náklady) daňové podle ustanovení §25 odst. 1 písm. zm), a to z úvěrů a půjček od spojených osob
4. Zjistíme výši finančních výdajů (nákladů), které nejsou považovány za výdaje (náklady) daňové podle ustanovení §25 odst. 1 písm. zm), a to z úvěrů a půjček od nespojených osob

Obr. 3 Neuznatelné úroky

$$\text{Neuznatelné úroky} = v + t + (K \times u)$$

Zdroj: Pokyn GFŘ D-6

Vysvětlivky zkratk:

- SVK = stav vlastního kapitálu k prvnímu dni příslušného zdaňovacího období nebo období, za které se podává daňové přiznání, pokud v průběhu tohoto období nedojde ke změně vlastního kapitálu. Dojde-li v průběhu zdaňovacího období nebo období, za které se podává daňové přiznání, ke změně stavu vlastního kapitálu, je rozhodný průměrný stav vlastního kapitálu vypočtený jako průměr stavů vlastního kapitálu, kdy váhou je příslušný počet dnů. Ke změně vlastního kapitálu v důsledku vykázaného výsledku hospodaření se nepřihlíží.
- Y = průměr denních stavů úvěrů a půjček ve zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, od spojených osob. Do úvěrů a půjček se nezahrnují úvěry a půjčky nebo jejich část, z nichž úroky jsou součástí vstupní ceny majetku a bezúročné úvěry a půjčky. Za rozhodný den, kdy dochází ke změně denního stavu úvěrů a půjček, se považuje den následující po dni úhrady splátky úvěru a půjčky. U úvěrů a půjček v cizí měně se kurs při výpočtu průměrného denního stavu úvěrů a půjček stanoví stejným způsobem, jakým se v souladu s účetními předpisy oceňují závazky v cizí měně.
- K = koeficient; počítá se s přesností na dvě desetinná místa dle §146 odst. 3 daňového řádu
- v = finanční výdaje (náklady) vyloučené ze 100% podle §25 odst. 1 písm. zm)z úvěrů a půjček od spojených osob
- t = finanční výdaje (náklady) vyloučené ze 100% podle §25 odst. 1 písm. zm)z úvěrů a půjček od nespojených osob
- u = ostatní finanční výdaje (náklady) z úvěrů a půjček od spojených osob, respektive celkové finanční náklady z úvěrů a půjček od spojených osob po odečtení finančních nákladů ve výši „v“

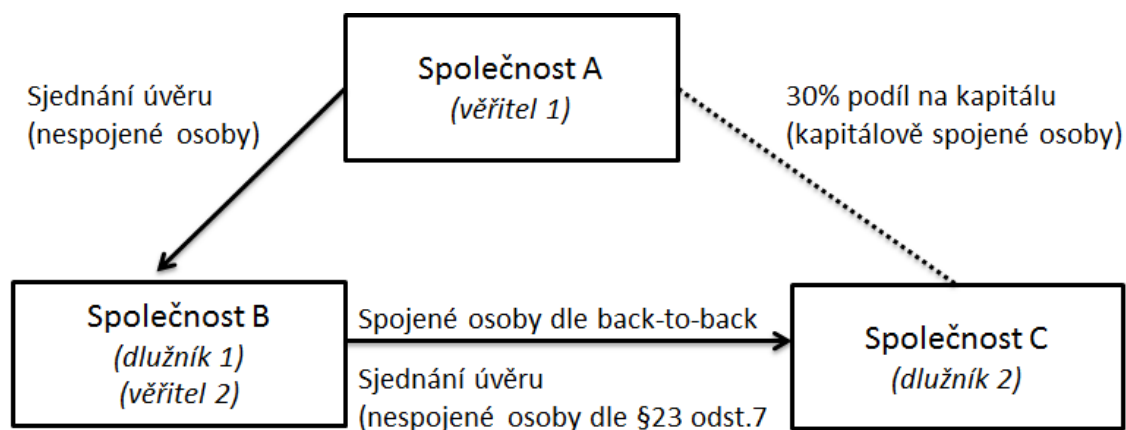
V případě, že je příslušný násobek stavu vlastního kapitálu větší nebo alespoň roven průměru denních stavů úvěrů a zápůjček, jsou všechny související finanční náklady daňově účinné. (Hnátek, 2015)

2.13.1 Back to back“ financování

Pilařová a Pilátová (2014) vysvětlují pojem „back to back“ úvěry jako označení pro určitý systém, kdy je osoba nespojená pouze formálním věřitelem. Přes tohoto formálního věřitele úvěr jen formálně „proteče“ od skutečného věřitele. Skutečný věřitel je přitom osobou spojenou s dlužníkem. Toto pravidlo se aplikuje na všechny smlouvy bez ohledu na datum jejich vzniku. V případě, že jsou úvěry skutečně

poskytnuty spojenými osobami, se jejich hodnota započítává do hodnoty úvěrů a půjček pro testy nízké kapitalizace.

Obr. 4 Back-to-back financování

Zdroj: Dvořáková 2013

2.13.2 Vlastní kapitál

Určení jeho výše, která se zjišťuje v účetnictví, je rozhodující pro provedení testu nízké kapitalizace. Vlastní kapitál obvykle obsahuje základní kapitál a nerozdělený zisk nebo ztrátu z minulých období. Do jeho hodnoty se nezahrnují rezervy. Výše vlastního kapitálu je ovlivněna i nedaňovými náklady, jako například tvorba nezákonných rezerv nebo opravných položek. (Běhounek, 2014)

Brychta (2014) vysvětluje pojem vlastní kapitál jako účetní pojem z výkazu zisku a ztrát, přičemž je tvořen:

1. Základním kapitálem
2. Kapitálovými fondy
3. Fondy ze zisku
4. Převedenými výsledky hospodaření minulých let
5. Výsledkem hospodaření běžného účetního období

Běhounek (2014) navíc uvádí:

6. Rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku

Jedná se o součet stavů účtů účtové skupiny 41 (základní kapitál a kapitálové fondy), 42 (rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření) a 43 (výsledky hospodaření). (Pilařová, 2012)

2.14 Vázanost úroků na zisk dlužníka

V případě úvěrového finančního nástroje závislého na zisku mohou vzniknout dlužníkům nedaňové finanční náklady. Úrok, výnos či skutečnost, zda se finanční náklady stanou splatnými, jsou zcela nebo z části odvozovány od výsledku hospodaření poplatníka. (Brychta, 2014)

Pilařová a Pilátová (2014) doplňují, že úvěrové finanční nástroje navázané na zisk poplatníka se nyní vážou ke všem úvěrovým finančním nástrojům bez ohledu na datum jejich vzniku.

V případě, kdy zisk není jediným ukazatelem, a jsou dále používány standardní ukazatele finančních analýz, se úvěrové finanční nástroje nepovažují za vázané na zisk. To platí také v případě, kdy je závislost úroku a zisku nepřímou úměrná. Tedy čím vyšší je zisk, tím nižší je úrok. Pokud jsou tyto úvěry poskytnuty spojenými osobami, jejich hodnota se započítává do hodnoty úvěrových finančních nákladů pro test nízké kapitalizace. (Pilařová, Pilátová, 2014)

2.15 Srážková daň z překlasifikovaných úroků na podíly na zisku

V případě, že by nebylo zvláštním způsobem ošetřeno zdanění tzv. průtokových dividend, docházelo by k mnohonásobnému zdanění jednoho a téhož zisku až by z něho nezbylo téměř nic. Podíly na zisku jsou zdaňovány srážkovou daní, proto již nejsou zahrnovány do daňového základu společníka, přesto by podle obecných pravidel nastávalo opakované zdanění. Tomuto opakovanému zdanění je zabráněno osvobozením podílů na zisku od daně z příjmů právnických osob, kdy dividenda vyplacená společností putuje nezdaněná přes dceřiné společnosti a je zdaněna srážkovou daní až při výplatě podílu na zisku společníkovi. (Běhounek, 2014)

Princip osvobození podílů na zisku v modelu mateřské - dceřiné společnosti funguje tak, že pokud česká mateřská společnost obdrží podíly od dceřiné společnosti z jiného členského státu EU, tyto podíly na zisku v ČR již nezdaňuje. Naopak pokud česká dceřiná společnost vyplácí podíly na zisku své mateřské společnosti z jiného členského státu EU, nezatěžuje výplatu těchto podílů na zisku srážkovou daní. To znamená, že mateřské společnosti vyplatí 100% rozděleného zisku. (Běhounek, 2014)

2.16 Test na vztah k výnosům nezahrnovaným do základu daně či od daně osvobozeným

Do základu daně se nezahrnou výnosy, které nejsou předmětem daně. V případě, že jsou takovéto výnosy zaúčtovány v 6. účtové třídě, musí být v daňovém přiznání uvedeny na řádcích 100 a 101. Výnosy zaúčtované v jiné účtové třídě, než je třída 6, sem ale nepatří. Řádek 101 je určen veřejně prospěšným poplatníkům, aby mohli vyloučit výnosy, které nejsou předmětem daně. Zbývá tedy řádek 100, který i přes rozšíření předmětu daně o bezúplatné příjmy, nebývá ve většině případů využíván. Důvodem může být nulová cena plnění při výprose či výpůjčce či osvobození

od daně, při kterém se použije řádek 110 daňového přiznání. S tím také souvisí povinnost uvést náklady, s tímto od daně osvobozeným výnosem, jako daňově neúčinné na řádku 40 daňového přiznání. (Pilařová, 2014)

Právnícké osoby, které jsou mateřskými společnostmi, uvádějí na řádku 110 daňového přiznání podíly na zisku, které jsou od daně osvobozeny na základě podmínek uvedených v §19 odst.2-4 a odst.9. (Pilařová, 2014)

2.17 Podíly na zisku vyplácené do zahraničí

Podíly na zisku vyplácené zahraničním společností plynoucí od českých společností se podle ZDP posuzují stejně, jako kdyby byly vypláceny v rámci České republiky. Tedy zdaňují se 15% srážkovou daní. Avšak zákonu o daních z příjmů jsou nadřazeny smlouvy o zamezení dvojího zdanění. To znamená, že pokud společnost, jíž náleží podíl na zisku české společnosti, je rezidentem státu, s nímž má Česká republika uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění, postupuje se podle této smlouvy. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění často přesouvají zdanění do státu rezidence společníka, tudíž může nastat situace, kdy česká společnost nebude zdaňovat vůbec, nebo například jen 5% srážkovou daní. (Běhounek, 2014)

2.18 Zamezení dvojího zdanění

2.18.1 Dvojitý zdanění

Dvojitý zdanění se definuje jako situace, kdy je stejný předmět daně podrobován dvojnásobnému či vícenásobnému zdanění stejnou daní nebo daní podobného charakteru. O dvojitý zdanění se ale nejedná v případě, že je stejná transakce zatížena dvěma odlišnými daněmi z důvodu vzniku dvou různých předmětů daně. (Sojka, 2013)

Pokud by docházelo k mezinárodnímu dvojitému zdanění, znamenalo by to výrazné snížení příjmu, s čímž souvisí také nižší zájem poplatníků o podnikání za těchto podmínek. Z tohoto důvodu se státy snaží dvojitému zdanění zabránit, přičemž využívají různých metod. Zamezení dvojího zdanění mohou státy docílit pomocí svých daňových zákonů, čímž uskuteční jednostranné opatření nebo také společně s jinými státy uzavřením mezinárodní smlouvy. Cílem těchto smluv je rozdělit daňové výnosy mezi smluvní státy a také určit, který stát má právo zdaňovat poplatníkovy celosvětové příjmy. Neznamená to tedy, že by měl poplatník možnost výběru, ve kterém státě chce své příjmy zdaňovat. (Klein, Žídek, 2002)

Ke dvojitému zdanění dochází v důsledku kolize dvou nebo více daňově právních systémů různých států. Pokud příslušný stát neučiní opatření vedoucí k odstranění nebo omezení dvojího zdanění například formou změny vlastní legislativy nebo není-li uzavřena smlouva o zamezení dvojího zdanění, vede to ke dvojitému zdanění prakticky v jakékoliv situaci, při které má určitý subjekt příjmy ze zdrojů na území dvou států nebo příjem z jiného státu, než ve kterém je daňovým rezidentem. (Sojka, 2013)

V rámci Evropské unie v současné době neexistuje žádný jednotný model smlouvy o zamezení dvojího zdanění, podle kterého by mohly členské státy jednotně postupovat. Důsledkem neexistence jednotného modelu mohou být některá ustanovení bilaterálních smluv v rozporu se Smlouvou o Evropských společenstvích. Tento nesoulad může nastat zejména v oblasti zákazu diskriminace nerezidentů vůči rezidentům. Evropská komise si klade za cíl vytvořit model, který by fungoval na principu modelu OECD, jenž je v současnosti používán členskými státy při uzavírání bilaterálních i multilaterálních smluv. (Nerudová, 2014)

2.18.2 Mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění

Pro tyto smlouvy je charakteristické, že nezavádějí nové typy daní, nýbrž pouze upravují či doplňují ustanovení národních daňových systémů jednotlivých států. (Nerudová, 2014)

Nerudová (2014) uvádí přehled cílů smluv o zamezení dvojího zdanění, jimiž jsou zejména:

- Zamezení dvojího zdanění či naopak nezdanění
- Zamezení nebo alespoň snížení výskytů daňových úniků (díky sdílení informací)
- Umožnění přímé spolupráce daňových správ smluvních států v rámci řešení problémů
- Zajištění daňové nediskriminace
- Podpora hospodářských, kulturních a jiných vztahů
- Zajištění objektivního rozdělení výnosu mezi dva smluvní státy

Nerudová (2014) člení smlouvy o zamezení dvojího zdanění:

1. z hlediska oblastí, kterých se týká
 - Omezené – týkají se jenom specifického druhu příjmů. V současnosti se tyto smlouvy využívají především k zamezení dvojího zdanění v mezinárodní přepravě.
 - Komplexní – týkají se veškerých druhů příjmů
2. podle smluvních stran:
 - bilaterální – smluvními stranami jsou dva státy. Jedná se o nejčastější typ smluv o zamezení dvojího zdanění využívaný v praxi.
 - Multilaterální – smluvních stran je více. Nejsou příliš obvyklé.

2.18.3 Bilaterální smlouvy o zamezení dvojího zdanění

V současné době, pro tento nejvíce užívaný typ smluv, existují dvě modelové konvence pro uzavírání bilaterálních komplexních smluv o zamezení dvojího zdanění. Tyto dva modely se liší zejména kritérii, podle kterých se určuje stát, jež má právo zdanit příjem. Je jím (Nerudová, 2014):

- Model OECD - právo zdanit příjem náleží státu, v němž je poplatník rezidentem, proto tento model smluv mezi sebou uzavírají vyspělé země.

- Model OSN – právo zdanit příjem je ponecháno státu, v němž se nachází zdroj příjmů poplatníka. Z tohoto důvodů jsou smlouvy zavírány zejména s rozvojovými zeměmi.

V současnosti je v platnosti 13 smluv, které byly uzavřeny ještě před vstupem České republiky do OECD v roce 1995. Většina těchto smluv o zamezení dvojího zdanění vychází z modelu OECD, ovšem některá ustanovení jsou převzata právě z modelu OSN, který byl přijat už v roce 1980. (Nerudová, 2014)

3 Praktická část

V této části práce je na základě zjištěných dat od reálné společnosti a také dle teoretického základu provedena analýza finančních nákladů společnosti a určena jejich daňová uznatelnost.

Se spoluprací souhlasila společnost Evektor spol. s r.o. sídlící v Kunovicích. Na základě dat, která mi tato společnost poskytla, jsou provedeny veškeré výpočty.

Nejprve je uvedena charakteristika podniku a situace, ve které se společnost nachází. Dále je provedena analýza uznatelnosti finančních nákladů ve zdaňovacím období roku 2013. Následně je uvedena situace roku 2014, kdy se ve společnosti objevil nový investor, který se v průběhu roku stal spojenou osobou. Na závěr je namodelován možný vývoj společnosti do budoucna, například výplata podílů na zisku do zahraničí.

Obr. 5 Logo společnosti Evektor

3.1 Charakteristika společnosti

Evektor spol. s r.o. je společností zabývající se vývojem a konstrukcí letadel již od svého vzniku v roce 1991, kdy ji založili tři společníci. Od té doby se společnost podílela na vývoji nebo sama vyvinula hned několik, převážně lehkých sportovních, letounů. (evektor.cz)

Tato společnost se nezabývá pouze leteckým průmyslem, ale také spolupracuje s řadou dalších oborů. V rámci automobilového průmyslu kooperuje se Škodou Auto a dalšími značkami koncernu Volkswagen. V dalších oblastech spolupracuje například s německou firmou Andreas Stihl či rakouskou firmou Viking. Dá se říci, že činnost společnosti Evektor se skládá ze tří pilířů. Prvním z nich je vývoj a konstrukce letadel, druhým spolupráce s evropskými automobilkami a třetím spolupráce v oblasti strojírenského a spotřebního průmyslu. (evektor.cz)

V roce 1996 navázala spolupráci se společností Škoda Auto v oblasti vývoje automobilů. V současné době se konstruktéři z Evektoru podílejí na vývoji interiéru a karoserií automobilů přímo ve vývojovém centru Škoda Auto v Mladé Boleslavi. (evektor.cz)

V témže roce začal Evektor spolupracovat s firmou Andreas Stihl na vývoji motorových pil a jiné zahradní techniky. O dva roky později přidal do spolupracujících společností také rakouskou firmu Viking. (evektor.cz)

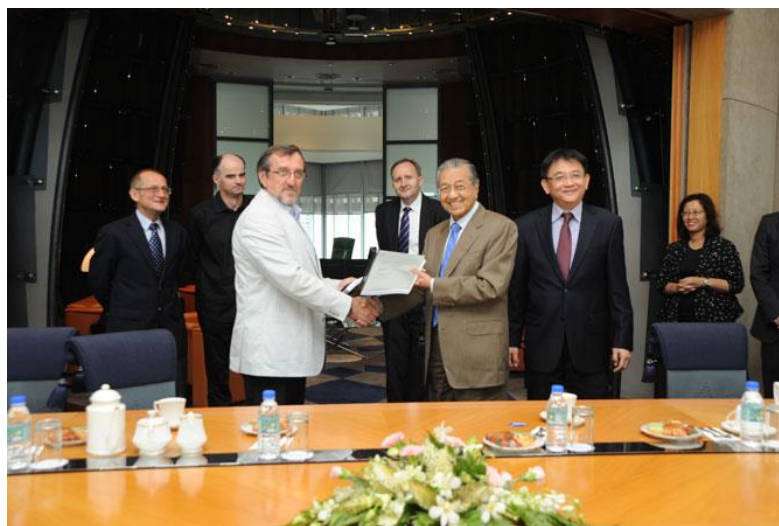
Doposud nejúspěšnějším letounem je EV-97 Eurostar, jichž bylo vyrobeno a prodáno více než 1000 kusů. Kromě vývoje jiných letounů, byly v roce 2001, za

úzké spolupráce s Vysokým učením technickým v Brně, započaty práce na čtyřmístném letounu VUT100 Cobra. O tři roky později vzlétl první prototyp, ovšem certifikace a zahájení sériové výroby nebylo prozatím dokončeno. (evektor.cz)

V roce 2004 se firma vydala novým směrem, když zahájila práci na novém víceúčelovém letounu EV-55 Outback. Revoluční je zejména velikost letounu, který je určen pro přepravu 9-14 osob nebo až 1800 kg nákladu, což z něj dělá doposud největší letoun vyvíjený Evektorem. Také v celé České republice za posledních 20 let nemá obdoby jak do technické tak také technologické náročnosti. Na vývoji se podílí také podniky sdružené v Asociaci leteckého průmyslu ČR. Už v roce 2007 byla zahájena výroba prototypu, jehož první vzlet se uskutečnil 24. 6. 2011. Takto velký projekt si však žádá pevné finanční zázemí. Firma proto začala hledat nového strategického partnera, který by byl ochoten zapojit se a investovat do projektu takového formátu. Do roku 2014 byly ministerstvem průmyslu a obchodu poskytovány dotace, ale v roce 2014 se velikost těchto dotací snížila na minimum. To ale vývoj letounu nijak vážně neovlivnilo, protože Evektor našel vhodného partnera ve společnosti pocházející z Malajsie. (evektor.cz)

Spolupráce obou společností byla stvrzena 26. června 2014 v hlavním městě Malajsie, v Kuala Lumpur, podepsáním dohody o strategické spolupráci a investicích. Za malajskou stranu dohodu podepsal bývalý dlouholetý předseda vlády Malajsie, Dr. Mahathir bin Mohamad a jeho investiční partner Mr. David Chew. Za českou stranu byla dohoda podepsána majiteli společnosti Evektor, Ing. Jaroslavem Růžičkou, JUDr. Liborem Duchtíkem a Ing. Josefem Vávrou. (evektor.cz)

Obr. 6 Podepsání dohody o strategické spolupráci a investicích

Zdroj: evektor.cz

3.2 Zdaňovací období roku 2013

Testy vztahující se k úrokům obecně

3.2.1 Test na zahrnutí úroků do vstupní ceny majetku či do nákladů

Společnost se může rozhodnout, v případě přijatých úvěrů a zápůjček sloužících na pořízení dlouhodobého hmotného majetku, že úroky z nich plynoucí zahrne do vstupní ceny tohoto majetku. Takto může činit až do uvedení majetku do užívání.

Společnost má v dlouhodobém hmotném majetku, který ještě není uveden do užívání například:

- parkoviště pro firemní automobily

K dohotovení parkoviště ještě zbývá upravit povrch a poté provést kolaudaci.

Následně bude tento majetek uveden do užívání.

- prototyp letounu EV-55

Evektor spol. s r.o. ovšem, v případě financování přes úvěr či zápůjčku, možnosti zahrnout úroky do vstupní ceny majetku nevyužívá, takže i úroky připadající na dobu do uvedení majetku do užívání, považuje za účetní náklad.

Pro společnost by mohlo být výhodné využití financování cizími zdroji. Pokud by Evektor využil financování na úvěr či zápůjčku bylo by vhodné zahrnout úroky do vstupní ceny majetku, protože jsou v následném odpisování rozpouštěny do nákladů, čímž se stávají daňově účinnými. Navíc se úroky zahrnuté do vstupní ceny majetku nezahrnují do ostatních testů. Takže, pokud by z hlediska dalších testů hrozilo vyloučení těchto úroků z daňově uznatelných nákladů, je zahrnutí do vstupní ceny majetku řešením jak zajistit jejich daňovou uznatelnost.

3.2.2 Test na časové rozlišení

Společnost Evektor s.r.o. účtuje všechny úroky do nákladů v období do kterého věcně a časově patří. Žádné úroky nejsou placeny až po zaplacení celé jistiny, ovšem v případě úvěru na nákup osobních automobilů je placena první zvýšená splátka, u které se provádí časové rozlišení po dobu poskytnutí úvěru, který je v tomto případě obvykle sjednáván na dobu pěti let.

Časové rozlišení je dále používáno například v případě licenčních poplatků. Náklady se časově rozlišují po období trvání platnosti dané licence.

3.2.3 Test na zaplacení úroků fyzické osobě, která není účetní jednotkou

Zaměstnanci i majitelé Evektoru mají možnost ukládat své volné peněžní prostředky, v tzv. podnikové vnitrobance, na účtu vedeném u společnosti Evektor. Tudiž, formou zápůjčky, půjčují podniku své peníze. Společnost, výměnou za tyto získané finanční prostředky, nabízí svým zaměstnancům a majitelům zajímavý úrok ve výši 6% p.a..

Suma těchto úroků byla za celý uplynulý rok 2013 ve výši 4 666 688,57 Kč. Zákon o daních z příjmů označuje tyto úroky za daňově účinné za předpokladu, že

je věřitelem fyzická osoba, která nevede účetnictví. Tento předpoklad je, v situaci zaměstnanců a také majitelů půjčujících své peněžní prostředky společnosti, splněn.

Ovšem je potřeba splnit ještě jednu podmínku, aby mohly být tyto úroky prohlášeny daňově účinnými. Touto podmínkou je zaplacení úroků fyzické osobě do rozvahového dne. V případě, že by úroky nebyly zaplacený do tohoto dne, staly by se daňově neúčinnými.

Společnost ale vyplatila všem zaměstnancům a majitelům úrok do rozvahového dne, proto je výsledkem tohoto testu určení úroků ve výši 4 666 688, 57 Kč jako daňově účinných nákladů roku 2013.

Podle zákona o daních z příjmu, jsou zaměstnanci i majitelé spojenými osobami. Proto je nutné, před definitivním označením úroků jako daňově uznatelných, se ještě zaměřit na testy vztahující se ke spojeným osobám.

Pokud by se nejednalo o spojené osoby, v daňovém přiznání k dani z příjmů právnických osob by nedošlo k dodatečnému vyloučení úroků, tedy ke zvýšení základu daně, tudíž by byl dopad do základu daně neutrální.

Zaměstnanci zdaňují úrokové příjmy v daňovém přiznání v rámci §8 ZDP jako příjmy z kapitálového majetku.

3.2.4 Test na náklady mateřské společnosti související s držbou dceřiné společnosti

Evektor spol. s r.o. je vlastníkem podílů hned v několika společnostech:

- CNC – MT s.r.o.

V této společnosti sídlící v Moravské Třebové získal Evektor podíl nepeněžitým vkladem do společnosti v roce 2013. Evektor je jediným společníkem této společnosti, vlastní 100% podíl na základním kapitálu.

- AEROTECHNIK CZ, s.r.o.

Podíl na této společnosti je ve výši 83 726 000 Kč, což se rovná výši základního kapitálu společnosti. Evektor je tudíž majitelem 100% podílu na základním kapitálu. Evektor tento podíl nabyl úplatně v roce 2001.

- EVEKTOR-AEROTECHNIK, a.s.

Tuto společnost založili společně Evektor spol. s r.o. a Aerotechnik s.r.o. v roce 1999. Obě společnosti vložily do společnosti nepeněžitě vklady. Tím, že se následně Evektor stal vlastníkem 100% podílu na společnosti Aerotechnik, stal se také majitelem kmenových listů, které měl Aerotechnik ve společnosti Evektor-Aerotechnik.

Přestože je Evektor spol. s r.o. vlastníkem podílů v těchto společnostech, nevznikají jí žádné náklady spojené s držbou těchto podílů. Od těchto společností také nejsou vypláceny podíly na zisku.

V případě, že by nějaké náklady vznikly, jednalo by se o náklady daňově uznatelné. Existuje ale možnost, jak z těchto nákladů udělat náklady daňově uznatelné. Tato možnost spočívá v tom, že by se služby poskytované těmito společnostem staly úplatnými, tudíž daňově účinnými, ovšem za dodržení obvyklých cen.

Testy vztahující se k úrokům z úvěrových finančních nástrojů od spojených osob

Tím, že zaměstnanci a majitelé společnosti půjčují své volné peněžní prostředky společnosti Evektor, stávají se podle zákona o daních z příjmů spojenými osobami. Proto je nutné zaměřit se také na testy vztahující se ke spojeným osobám.

3.2.5 Test na obvyklou úrokovou míru

V tomto testu je nutné nejprve zjistit výši úrokové míry mezi spojenými osobami a poté ji porovnat s výši úrokové míry mezi nespojenými osobami.

Spojenými osobami jsou zaměstnanci a majitelé společnosti půjčující své volné peněžní prostředky společnosti Evektor. Ten vyplácí svým majitelům a zaměstnancům v případě zápůjček úrok ve výši 6% p.a. Tím je tedy zjištěna výše úrokové sazby mezi spojenými osobami.

Zjištění úrokové míry mezi nespojenými osobami je poněkud složitější. Dříve se používal ukazatel 140% diskontní sazby stanovené Českou národní bankou, který se považoval za obvyklý úrok. V současnosti je nutné zjistit obvyklý úrok za použití jiného ukazatele. Pro zjištění obvyklé úrokové míry se Evektor řídí úrokovou sazbou, kterou mu nabízí banka v případě kontokorentního úvěru.

Tab. 2 Vývoj nabídky úrokové sazby stanovené bankou v případě kontokorentního úvěru za rok 2013

období	úroková sazba (v %)
1/2013	3,11
2/2013	3,01
3/2013	3,01
4/2013	3,09
5/2013	3,22
6/2013	3,09
7/2013	3,05
8/2013	3,05
9/2013	2,95
10/2013	3,00
11/2013	2,95
12/2013	2,96
Průměrný úrok v roce 2013	3,04

Z výše uvedené tabulky vyplývá průměrná úroková sazba za rok 2013 ve výši 3,04%, kterou je možno považovat za obvyklou úrokovou míru mezi nespojenými osobami.

Úroková sazba od spojených osob je větší než úroková sazba od nespojených osob, proto je potřeba provést úpravu v základu daně o tento zjištěný rozdíl.

Pokud by tedy úroková sazba byla ve výši 3,04%, úroky ze zápůjček by činily 2 364 455,542 Kč. Tato část úroků je daňově uznatelným nákladem. O zbývající část, tedy 2 302 233,028 Kč, se musí zvýšit základ daně, protože se jedná o daňově neuznatelné náklady.

Ovšem důkazní břemeno, že se sjednané ceny mezi spojenými osobami liší od cen mezi nespojenými osobami, nese správce daně. Ten tedy nejprve musí zjistit výši obou těchto cen a provést jejich srovnání. Společnost nemusí správci daně prokazovat, jak pravidlo obvyklých cen dodržuje.

Tím, že Evekter nabízí svým zaměstnancům a majitelům takto vysokou úrokovou sazbu, vznikají mu nedaňové náklady, o které navyšuje základ daně, čímž platí také vyšší daň z příjmů právnických osob. Snížením úrokové sazby nabízející svým spojeným osobám by snížil výši daňově neuznatelných nákladů, čímž by snížil základ daně, tudíž i samotnou daň. Takže snížení úrokové sazby by bylo pro společnost rozhodně výhodné.

Naopak zaměstnanci, kterým by byla nabízena nižší úroková sazba, by se mohli rozhodnout své volné peněžní prostředky ukládat u jiné instituce. V tomto případě, by Evekter přišel o možnost těchto volných finančních prostředků využívat.

3.2.6 Test podkapitalizace (nízké kapitalizace)

Pro tento test je podstatné nejprve analyzovat veškeré spojené osoby poskytující společnosti úvěry a zápůjčky.

Jak již bylo zmíněno, společnost Evekter spol. s r.o. a její zaměstnanci i majitelé jsou podle zákona o daních z příjmů spojenými osobami. Samozřejmě jen ti zaměstnanci, kteří ukládají své volné peněžní prostředky u svého zaměstnavatele, čímž společnosti vlastně půjčují peníze. Z tohoto důvodu musíme tyto finanční transakce podrobit testu nízké kapitalizace.

Dále, v tomto zdaňovacím období, nemá Evekter žádné další spojené osoby, které by společnosti poskytovaly úvěr či zápůjčku.

Dalším krokem je určit výši průměrného stavu vlastního kapitálu, přičemž k jeho změně, v důsledku vykázaného výsledku hospodaření, se nepřihlíží.

K prvnímu dni zdaňovacího období roku 2013 byl vlastní kapitál ve výši 191 078 000 Kč. V průběhu roku se ale změnil v důsledku rozdělení zisku minulého zdaňovacího období, který činil 48 858 578,11 Kč. K datu 30. 6. 2013 došlo k rozdělení zisku minulého účetního období následovně:

Tab. 3 Rozdělení zisku minulého období k 30. 6. 2013

rozděleno	částka	vliv na změnu VK
do ostatních fondů	16 415 649,11 Kč	ne
do rezervního fondu	2 442 929,00 Kč	ne
vyplaceny podíly na zisku	30 000 000,00 Kč	ano
Celkem	48 858 578,11 Kč	

Rozdělení do ostatních fondů a rezervního fondu nemá na změnu vlastního kapitálu vliv, protože došlo pouze k přerozdělení z účtu nerozdělený zisk minulých let. Takže se celková výše vlastního kapitálu nijak nezměnila. Ale v důsledku vyplacení podílů na zisku nastala 30. 6. 2013 změna ve výši vlastního kapitálu.

Stav vlastního kapitálu k 30. 6. 2013 klesl o těchto 30 000 000 Kč, tedy na 161 078 000 Kč.

V průběhu roku ještě došlo k placení drobných položek z účtu ostatní fondy. Za celý rok společnost zaplatila z tohoto účtu 410 260,6 Kč. I o tuto částku klesl vlastní kapitál.

Výše vlastního kapitálu se tedy vyvíjela následovně:

Tab. 4 Vývoj vlastního kapitálu v průběhu roku 2013

stav VK k 1. 1. 2013	191 078 000 Kč
stav VK k 30. 6. 2013	161 078 000 Kč
stav VK k 31. 12. 2013	160 667 739 Kč

Z těchto jednotlivých stavů se stanoví průměr, který bude sloužit k výpočtu testu nízké kapitalizace.

Obr. 7 Průměrný stav vlastního kapitálu v roce 2013

$$\text{průměrný stav VK} = \frac{191\,078\,000 + 161\,078\,000 + 160\,667\,739}{3}$$

$$\text{průměrný stav VK} = 170\,941\,246 \text{ Kč}$$

Z toho je zřejmé, že je vlastní kapitál kladný, tudíž je dále třeba zjistit průměr denních stavů úvěrů a zápůjček od spojených osob za zdaňovací období roku 2013. Do tohoto ukazatele se nezapočítávají bezúročné úvěry či zápůjčky a také úroky, které jsou součástí vstupní ceny majetku.

Jelikož jedinými spojenými osobami poskytujícími zápůjčky jsou zaměstnanci a s nimi majitelé, stačí spočítat, z poskytnutých denních stavů zápůjček, jejich prů-

měrný stav. Průměr denních stavů zápůjček se spočítá jako součet jednotlivých denních stavů podělený celkovým počtem dnů.

Tedy:

Obr. 8 Výpočet průměru denních stavů zápůjček pro zdaňovací období roku 2013

$$Y = \frac{\Sigma \text{denních stavů zápůjček}}{\text{počet pracovních dnů}} \rightarrow Y = \frac{19\,802\,811\,319,57 \text{ Kč}}{252} = 78\,582\,584,56 \text{ Kč}$$

V následující tabulce je uveden stav vlastního kapitálu a průměr denních stavů zápůjček za zdaňovací období roku 2013. Tyto údaje jsou výchozí pro výpočet testu nízké kapitalizace.

Tab. 5 Průměrný stav vlastního kapitálu a průměr denních stavů zápůjček za zdaňovací období roku 2013

Průměrný stav vlastního kapitálu	SVK	170 941 246,00 Kč
Průměr denních stavů úvěrů a zápůjček	Y	78 582 584,56 Kč

Nyní jsou známy všechny potřebné údaje, takže je možné provést test podkapitalizace. Generální finanční ředitelství v pokynu D-6 doporučuje postup výpočtu, který se skládá ze čtyř kroků.

V prvním kroku se stav vlastního kapitálu násobí buď 4, nebo 6, podle příjemce úvěrového finančního nástroje. V případě společnosti Evektor se stav vlastního kapitálu násobí číslem 4, protože se nejedná o bankovní nebo pojišťovací instituci. Tento násobek je následně dělen průměrem denních stavů úvěrů a zápůjček jak je možné vidět v následujícím obrázku a porovnáván s číslem 1.

Obr. 9 Výpočet neuznatelných finančních nákladů roku 2013

$$\frac{4 \times 170\,941\,246}{78\,582\,584,56} < 1$$

$$8,7 < 1$$

Protože tento poměr není menší jako 1, jsou všechny související finanční náklady daňově účinné. Další kroky tohoto testu nejsou zapotřebí, protože hned první krok potvrdil daňovou uznatelnost finančních nákladů. Dopad do základu daně je proto neutrální a nijak jej neovlivní.

3.2.7 Vázanost úroků na zisk dlužníka

Úroky nejsou vázány na zisk společnosti. Evekter vyplácí úroky bez ohledu na výsledek hospodaření.

3.3 Zdaňovací období roku 2014 - vstup nového investora

V tomto zdaňovacím období vstoupil do společnosti Evekter nový investor pocházející z Malajsie, s nímž byla 26. června 2014 podepsána dohoda o strategické spolupráci a investicích. V průběhu tohoto zdaňovacího období se společnosti staly spojenými osobami, protože ke stávajícím jednatelům byl na základě hlasování valné hromady zvolen dalším jednatelem zástupce malajského investora. Proto je důležité zaměřit se zejména na testy daňové uznatelnosti mezi spojenými osobami.

Testy vztahující se k úrokům obecně

3.3.1 Test na zahrnutí úroků do vstupní ceny majetku či do nákladů

Stejně jako v předcházejícím zdaňovacím období se může společnost rozhodnout, že zahrne úroky z úvěrů a zápůjček na pořízení dlouhodobého hmotného majetku do jeho vstupní ceny.

Ve zdaňovacím období roku 2014 má společnost v dlouhodobém hmotném majetku, který ještě není uveden do užívání:

Stejně jako v roce 2013

- parkoviště pro firemní automobily
- prototyp letounu EV-55

a v roce 2014 také

- novou budovu v Kvasinách

Jedná se o připravovanou výstavbu provozní haly v obci Kvasiny v Králověhradeckém kraji. Zatím jsou v dlouhodobém hmotném majetku zahrnuty výdaje na zpracování projektu a další potřebné dokumentace.

Ovšem ani v tomto roce společnost možnosti zahrnout úroky do vstupní ceny majetku nevyužívá.

V případě výstavby provozní haly, by se dalo společnosti doporučit, využití financování cizími zdroji. Jedná se o nákladnější projekt, a aby nedocházelo ke zbytečnému zatížení rozpočtu firmy, nabízí se využití financování na úvěr či zápůjčku. A také by bylo výhodné zahrnout úroky z tohoto úvěru či zápůjčky do vstupní ceny majetku, protože jsou v následném odpisování rozpouštěny do nákladů, čímž se tedy stávají daňově účinnými. Další výhodou je, že se úroky zahrnuté do vstupní ceny majetku nezahrnují do ostatních testů. Může tedy nastat situace, kdy by se úroky v důsledku testů staly nedaňovými, ovšem díky zahrnutí do vstupní ceny majetku daňovými jsou. Tím tedy může společnost do značné míry ovlivnit jejich uznatelnost.

3.3.2 Test na časové rozlišení

Společnosti nejsou poskytnuty úvěry či zápůjčky, ze kterých by platila úroky až po skončení splácení jistiny. Stejně jako v minulém období, pokud je společnosti poskytnut úvěr na nákup osobních automobilů, je požadováno zaplacení první zvýšené splátky. Tuto splátku Evekter časově rozlišuje po dobu, na kterou je úvěr poskytnut. V případě úvěrů na automobily je obvyklá sjednaná doba úvěru 5 let.

I nadále společnost časově rozlišuje náklady spojené s nákupem licenčních poplatků.

3.3.3 Test na zaplacení úroků fyzické osobě, která není účetní jednotkou

Také v tomto zdaňovacím období mají zaměstnanci i majitelé možnost ukládat své volné peněžní prostředky u společnosti Evekter. Ten jim za tyto poskytnuté zápůjčky vyplácí stále stejný úrok ve výši 6% p. a.

V tomto roce je taktéž splněna podmínka výplaty úroků fyzickým osobám, které nevedou účetnictví. Za zdaňovací období roku 2014 Evekter vyplatil na úrocích ze zápůjček 5 975 507 Kč.

Aby byly úroky daňově uznatelnými, musí být splněna podmínka zaplacení. Tu Evekter splnil, proto jsou úroky ze zápůjček také v tomto roce, z hlediska tohoto testu, daňově uznatelným nákladem. Protože se dle zákona o daních z příjmů jedná o spojené osoby, je třeba se dále zaměřit na testy vztahující se k úrokům z úvěrů a zápůjček od spojených osob.

Zaměstnancům i majitelům vzniká povinnost podat daňové přiznání a zdanit tyto úroky dle §8 ZDP jako příjmy z kapitálového majetku.

3.3.4 Test na náklady mateřské společnosti související s držbou dceřiné společnosti

Evekter spol. s r.o. je stále vlastníkem kmenových listů akciové společnosti Evekter-Aerotechnik a také disponuje stoprocentním podílem na základním kapitálu společnosti CNC – MT s.r.o. a společnosti Aerotechnik CZ s.r.o.

Ani v tomto období ale nevznikají společnosti Evekter náklady spojené s držbou těchto podílů.

Také nedošlo k výplatě podílů na zisku od těchto společností.

Testy vztahující se k úrokům z úvěrových finančních nástrojů od spojených osob

V tomto zdaňovacím období nejsou do testů zahrnováni pouze zaměstnanci a majitelé společnosti, jak tomu bylo v minulém zdaňovacím období, ale také nový investor.

Pouhé podepsání dohody o spolupráci neznamená, že by se ze společností ihned staly spojené osoby. Ale zvolením někoho z malajské společnosti do funkce jednatele společnosti Evekter již tuto skutečnost zakládá.

Do roku 2014 byli jednatele tři, Ing. Jaroslav Růžička, JUDr. Libor Duchtík a Ing. Josef Vávra. Dle zápisu z valné hromady konané 15. 7. 2014 byl do funkce jednatele zvolen zástupce malajské společnosti Chew Keat Soon.

K tomuto datu byli také původní jednatele nazváni jednatelem A, zastupujícími českou stranu. Nový jednatel, Chew Keat Soon, byl zvolen jako jednatel B, zastupující malajskou stranu. Ze zápisu následující valné hromady, konané 4. 12. 2014, vyplývá, že dalším jednatelem B byl zvolen Mahathir Mohamad.

Zároveň bylo ustanoveno, že společnost musí zastupovat vždy dva jednatele společně, přičemž alespoň jeden z nich vždy musí být jednatelem A, a jeden jednatelem B.

Možností, jakým způsobem může nový investor vložit finanční prostředky do společnosti Evector, je hned několik. Původní plán byl poskytnout finanční prostředky firmě Evector formou úvěru. Jednalo se o úvěru s určitým úrokem i o úvěru bezúročném. Varianta poskytnutí úvěru ale nebyla realizována vzhledem k administrativní náročnosti. Investice byla nakonec uskutečněna vkladem mimo základním kapitál.

Pro porovnání obou variant malajské investice a zhodnocení, zda byla forma vkladu opravdu výhodnější, je test nízké kapitalizace proveden jak v případě poskytnutí úvěru, tak také v případě vkladu mimo základní kapitál.

V testu nízké kapitalizace obsahující variantu poskytnutí úvěru je za výši úvěru považována částka vložená mimo základní kapitál. Přitom vklad mimo základní kapitál nebyl poskytnut najednou, ale rozložen do několika částek vložených v průběhu roku. Proto se také v případě úvěru počítá s tím, že je poskytnut několikrát v průběhu roku.

3.3.5 Test na obvyklou úrokovou míru

Jak již bylo zmíněno v kapitole 3.3.3., Evector v tomto zdaňovacím období vyplácel v případě zápůjček úrok ve výši 6% p.a.. Tudíž úroková sazba v případě zápůjček od spojených osob zůstala stejná jako v loňském roce.

Pro zjištění obvyklé úrokové míry je v následující tabulce uveden vývoj úrokové sazby, který nabízí banka v případě kontokorentního úvěru v průběhu roku 2014.

Tab. 6 Vývoj nabídky úrokové sazby stanovené bankou v případě kontokorentního úvěru za rok 2014

období	úroková sazba v %
1/2014	2,91
2/2014	2,90
3/2014	2,89
4/2014	2,86
5/2014	2,90
6/2014	2,88
7/2014	2,89
8/2014	2,91
9/2014	2,87
10/2014	2,81
11/2014	2,86
12/2014	2,90
Průměrný úrok v roce 2014	2,88

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že průměrná úroková sazba nabízená bankou za rok 2014 je 2,88% p.a.. Tuto úrokovou sazbu je možné považovat za obvyklou úrokovou míru mezi nespojenými osobami.

I tentokrát je úroková sazba od spojených osob větší než úroková sazba od nespojených osob, proto je potřeba provést úpravu v základu daně.

Za rok 2014 bylo na úrocích ze zápůjček vyplaceno celkem 5 975 507 Kč. Ovšem daňově uznatelné jsou pouze úroky odpovídající úrokové sazbě 2,88%. Společnost může tedy zahrnout do nákladů pouze 2 868 243 Kč. Zbylé 3 107 264 Kč musí společnost vyloučit z nákladů a tím zvýšit svůj základ daně.

Pokud by byl Evektoři poskytnut úvěr od malajské společnosti, musel by úrok z tohoto úvěru odpovídat této stanovené obvyklé úrokové míře.

3.3.6 Test podkapitalizace (nízké kapitalizace) v případě poskytnutí úvěru investorem

Již při analýze spojených osob poskytujících úvěry a zápůjčky jsou patrné odlišnosti se zdaňovacím obdobím předchozího roku. Kromě zápůjček od zaměstnanců a majitelů musí být do testu nízké kapitalizace zahrnut také úvěr od malajské společnosti, jež se stala v tomto zdaňovacím období spojenou osobou.

Dále je opět důležitý ukazatel průměrného stavu vlastního kapitálu. K 1. 1. 2014 činil stav vlastního kapitálu 205 216 000 Kč. Také v tomto zdaňovacím období došlo, mimo vykázaný výsledek hospodaření, ke změně vlastního kapitálu.

K 31. 8. 2014 byl rozdělen zisk z minulého účetního období, který činil 44 533 005 Kč. Zisk byl rozdělen následovně:

Tab. 7 Rozdělení zisku minulého období k 31. 8. 2014

rozděleno	částka	vliv na změnu VK
do ostatních fondů	8 106 355 Kč	ne
do rezervního fondu	426 650 Kč	ne
rozdělení zisku společníkům	36 000 000 Kč	ano
Celkem	44 533 005 Kč	

Stejně jako v minulém roce přerozdělení zisku minulého účetního období do ostatních fondů a rezervního fondu nemají vliv na výslednou výši vlastního kapitálu. Ovšem výplata zisku společníkům snižuje výši vlastního kapitálu.

Dále došlo v průběhu roku k platbám drobných položek z účtu ostatní fondy. Vlastní kapitál klesl o částku zaplacenou z tohoto účtu, tedy o 343 635 Kč.

V následující tabulce je uveden vývoj vlastního kapitálu.

Tab. 8 Vývoj vlastního kapitálu v průběhu roku 2014

stav VK k 1. 1. 2014	205 216 000 Kč
stav VK k 31. 8. 2014	169 216 000 Kč
stav VK k 31. 12. 2014	168 872 365 Kč

Z těchto jednotlivých stavů se vypočítá průměr:

Obr. 10 Průměrný stav vlastního kapitálu v roce 2014

$$\text{průměrný stav VK} = \frac{205\,216\,000 + 169\,216\,000 + 168\,872\,365}{3}$$

$$\text{průměrný stav VK} = 181\,101\,455 \text{ Kč}$$

Průměrný stav vlastního kapitálu, potřebný pro výpočet testu nízké kapitalizace, je za zdaňovací období roku 2014 roven 181 101 455 Kč.

Dalším potřebným ukazatelem je průměr denních stavů úvěrů a zápůjček od spojených osob ve zdaňovacím období roku 2014. Následující výpočet uvádí průměr denních stavů zápůjček od spojených osob:

Obr. 11 Výpočet průměru denních stavů zápůjček v roce 2014

$$Y1 = \frac{26\,068\,988\,779}{252} = 103\,448\,368 \text{ Kč}$$

Pokud by se malajská společnost rozhodla poskytnout Evektoři bezúročný úvěr, velikost tohoto úvěru by byla z testu podkapitalizace vyloučena. Ale za předpokladu, že by se jednalo o úročný úvěr, bylo by nutné tento úvěr do testu zahrnout a také dodržet pravidlo obvyklé úrokové míry.

Za předpokladu, že by úvěr malajské společnosti probíhal stejně jako v případě vkladu mimo základní kapitál, tedy ne najednou, ale v několika transakcích bylo by nutné spočítat průměrný stav úvěru od této společnosti.

Tab. 9 Poskytnutí úvěru malajskou společností v roce 2014

Datum poskytnutí	počet dnů do změny	poskytnutá částka	úvěr celkem
9.7.2014	9	28 262 920 Kč	28 262 920 Kč
18.7.2014	19	20 280 180 Kč	48 543 100 Kč
6.8.2014	13	28 160 583 Kč	76 703 683 Kč
19.8.2014	22	15 340 562 Kč	92 044 245 Kč
10.9.2014	112	74 004 120 Kč	166 048 365 Kč

Výše uvedená tabulka zachycuje průběh postupného navyšování úvěru. Z těchto hodnot je dále možné spočítat průměr denních stavů úvěru.

Obr. 12 Průměrná denní výše úvěru ve zdaňovacím období roku 2014

$$Y2 = \frac{28\,262\,920 \times 9 + 48\,543\,100 \times 19 + \dots + 166\,048\,365 \times 112}{365}$$

$$Y2 = 62\,455\,406 \text{ Kč}$$

V následující tabulce je přehledně uveden stav vlastního kapitálu a průměrný stav úvěrů a zápůjček od všech spojených osob.

Tab. 10 Průměrný stav vlastního kapitálu a průměr denních stavů úvěrů a zápůjček pro rok 2014

průměrný stav vlastního kapitálu	SVK	181 101 455 Kč
průměr denních stavů zápůjček	Y1	103 448 368 Kč
Průměr denních stavů úvěru od malajské společnosti	Y2	62 455 406 Kč

Tedy, když jsou známy všechny potřebné veličiny, je možné provést výpočet testu nízké kapitalizace. Tedy čtyřnásobek vlastního kapitálu podělit průměrným denním stavem úvěrů a zápůjček a výsledek porovnat s hodnotou 1.

Obr. 13 Výpočet neuznatelných finančních nákladů roku 2014

$$\frac{4 \times 181\,101\,455}{103\,448\,368 + 62\,455\,406} < 1$$

$$4,36 < 1$$

Také tentokrát je poměr hodnot větší jako 1, takže jsou všechny související finanční náklady, tedy úroky ze zápůjček i úroky z úvěru, daňově účinné. Dopad do základu daně je proto stejný jako v roce 2013, a to neutrální, takže jeho výši nijak neovlivní.

3.3.7 Test podkapitalizace (nízké kapitalizace) v případě vkladu mimo základní kapitál

V této kapitole je uveden test nízké kapitalizace v případě investice do společnosti Evekto formou vkladu mimo základní kapitál. Tento způsob investice byl zrealizován ve zdaňovacím období roku 2014. Evekto tedy nebyl poskytnut úvěr, jak je uvedeno v předchozí kapitole, za který by platil úrok a musel by dodržovat pravidlo obvyklé úrokové míry.

Spojenými osobami, které poskytují své volné peněžní prostředky společnosti Evekto jsou ve zdaňovacím období roku 2014 pouze zaměstnanci a majitelé. Tedy do testu nízké kapitalizace budou zahrnuty pouze jejich zápůjčky. Malajská společnost neposkytla úvěr ani zápůjčku, proto její investice do výpočtu testu nízké kapitalizace nebude zahrnuta. Vklady mimo základní kapitál, ale ovlivnily výši vlastního kapitálu.

Okruh spojených osob zůstává stejný jako v případě poskytnutí úvěru. Spojenými osobami tedy jsou:

- zaměstnanci a majitelé společnosti – poskytují společnosti zápůjčky
- malajská společnost - Chew Keat Soon a Mahathir Mohamad jednatelem Evekto

Vlastní kapitál se v tomto zdaňovacím období měnil v důsledku rozdělení zisku z minulého účetního období a také vklady malajské společnosti do ostatních kapitálových fondů.

Rozdělení zisku z minulého období k 31. 8. 2014 je uvedeno v tabulce 7, z níž vyplývá, že vlastní kapitál byl snížen o 36 000 000 Kč rozdělených společníkům. K další změně došlo v důsledku změn účtu ostatní fondy. K navýšení vlastního kapitálu docházelo v průběhu roku několikrát díky vkladům malajské společnosti. V následující tabulce je uveden vývoj vlastního kapitálu v tomto zdaňovacím období.

Tab. 11 Vývoj vlastního kapitálu v roce 2014 se zohledněnými vklady malajské společnosti

stav vlastního kapitálu		důvod změny
k 1. 1. 2014	205 216 000 Kč	počáteční stav
k 9. 7. 2014	233 478 920 Kč	vklad
k 18. 7. 2014	253 759 100 Kč	vklad
k 6. 8. 2014	281 919 683 Kč	vklad
k 19. 8. 2014	297 260 245 Kč	vklad
k 31. 8. 2014	261 260 245 Kč	rozdělení zisku společníkům
k 10. 9. 2014	335 264 365 Kč	vklad
k 31. 12. 2014	334 920 730 Kč	drobné změny účtu ostatní fondy

Celková výše vkladu od malajské společnosti dosáhla za rok 2014 částky 166 048 365 Kč. Z této tabulky je patrné, že vklady malajské společnosti velmi značně ovlivnily celkovou výši vlastního kapitálu. V porovnání s výší vlastního kapitálu ve variantě poskytnutí úvěru je konečný stav vlastního kapitálu téměř dvojnásobný. Na obrázku níže je uveden jeho průměrný stav.

Obr. 14 Průměrný stav vlastního kapitálu se zohledněnými vklady malajské společnosti v roce 2014

$$\text{průměrný stav VK} = \frac{205\,216\,000 + \dots + 281\,919\,683 + \dots + 334\,920\,730}{8}$$

$$\text{průměrný stav VK} = 275\,384\,911 \text{ Kč}$$

Dále je pro výpočet testu nízké kapitalizace potřeba znát průměrný denní stav úvěrů a zápůjček. Protože malajská společnost Evektooru neposkytla úvěr, ale uskutečnila vklad do kapitálových fondů, vstupují do tohoto testu pouze zápůjčky poskytnuté od zaměstnanců a majitelů. Výpočet průměrného denního stavu těchto zápůjček a jeho výše je uvedena v obrázku 11.

Pro přehlednost jsou v následující tabulce uvedeny údaje potřebné k výpočtu testu nízké kapitalizace.

Tab. 12 Průměrný stav vlastního kapitálu a průměr denních stavů zápůjček pro rok 2014

průměrný stav vlastního kapitálu	SVK	275 384 911 Kč
průměr denních stavů zápůjček	Y	103 448 368 Kč

Z těchto dat se tedy vypočítá test nízké kapitalizace:

Obr. 15 Výpočet neuznatelných nákladů roku 2014 v případě vkladů malajské společnosti

$$\frac{4 \times 275\,384\,911}{103\,448\,368} < 1$$

$$10,65 < 1$$

Výsledek tohoto testu dokazuje, že navýšený vlastní kapitál má značný vliv na výsledek testu nízké kapitalizace. Výše tohoto ukazatele samozřejmě znamená daňovou uznatelnost úroků souvisejících se zápůjčkami. Zároveň si společnost může dovést ve větší míře využít úvěry a zápůjčky od spojených osob, protože je do značné míry zaručena daňová uznatelnost nákladů s nimi souvisejících. Ovšem je důležité nezapomínat na pravidlo obvyklé úrokové míry.

3.3.8 Vázanost úroků na zisk dlužníka

Úroky nejsou vázány na zisk společnosti. Evekter je vyplácí bez ohledu na výsledek hospodaření.

3.4 Možný vývoj do budoucna

V současné době vlastní malajská společnost 9% podíl na základním kapitálu společnosti Evekter spol. s r.o. Zbylých 91% je rozděleno mezi tři jednatele A rovným dílem. Je důležité podotknout, že investice malajské společnosti jsou vázány na certifikaci letounu EV-55. Do budoucna je možné, že se společnost Evekter stane dceřinou společností malajského investora.

Ze zápisu z valné hromady konané 4. 12. 2014 je zřejmé, že v okamžiku, kdy se podíl malajské společnosti na základním kapitálu společnosti Evekter vyrovná 85%, zaniknou všichni jednatele A. Tímto okamžikem bude mít tedy společnost Evekter pouze dva jednatele B, tedy jednatele volené malajskou společností.

V případě, že by byly v budoucnu vypláceny podíly na zisku, bylo by potřeba řídit se smlouvou o zamezení o dvojího zdanění uzavřenou mezi Českou republikou a Malajsií. Tato smlouva byla podepsána v Kuala Lumpur 8. března 1996 a po odsouhlasení parlamentem a ratifikaci prezidentem vstoupila v platnost 9. března 1998.

Tato smlouva určuje, že dividendy vyplácené českou společností, která je rezidentem České republiky, malajské společnosti, která je rezidentem Malajsie, mohou být zdaněny v Malajsií. Dále je ve smlouvě uvedeno, že dividendy mohou být zdaněny v České republice, a to podle českých právních předpisů, avšak za podmínky, že daň nepřesáhne 10% hrubé částky dividend. Dividendami se pro tuto smlouvu rozumí nejen příjmy z akcií, ale také z jiných práv s podílem na zisku. (Ministerstvo zahraničních věcí, 1998)

V situaci vyplácení podílů na zisku by se, z pohledu českého zákona o daních z příjmů, zdaňovaly 15% srážkovou daní. Ovšem tomuto zákonu je nadřazena

smlouva o zamezení dvojího zdanění. Tedy, pokud by se společnosti dohodly na zdanění v České republice, byla by dle smlouvy o zamezení dvojího zdanění aplikována daň ve výši 10%. Pokud by se tyto podíly zdaňovaly v Malajsii, podléhaly by malajské dani, ovšem také do výše maximálně 10%.

3.5 Vliv daňové legislativy roku 2015

V zákonu o daních z příjmů nebyly provedeny změny týkající se testů daňové uznatelnosti finančních nákladů. Způsob výpočtů tedy zůstává stejný i pro toto zdaňovací období.

Daňová legislativa roku 2015 také nemá vliv na posouzení výhodnosti způsobu investice, kterou provedla malajská společnost.

3.6 Shrnutí a doporučení

Zahrnutí úroků do vstupní ceny majetku

Společnost Evector spol. s r.o. v případě úvěrů a zápůjček na pořízení dlouhodobého hmotného majetku nevyužívá možnosti zahrnout úroky z nich do vstupní ceny majetku. Ale konkrétně u výstavby provozní haly v obci Kvasiny by se dalo doporučit financování skrz úvěr či zápůjčku a úroky z nich zahrnout do vstupní ceny majetku. Tím, že by se úroky zahrnovaly do vstupní ceny majetku až do uvedení do užívání, by byly v následném odpisování rozpouštěny do nákladů, čímž by se staly daňově účinnými. Zahrnutí úroků do vstupní ceny majetku je výhodné zejména v případě, kdy hrozí jejich vyloučení z daňově uznatelných nákladů v průběhu dalších testů. Výhodné to je proto, že úroky zahrnuté do vstupní ceny majetku se nezahrnují do dalších testů daňové uznatelnosti. Na základě této práce se společnost touto variantou financování zabývá a zvažuje ji.

Zápůjčky od spojených osob

Společnosti Evector jsou poskytovány zápůjčky od jejích zaměstnanců a majitelů. Je tedy nutné zaměřit se na test vztahující se k zaplacení úroků fyzické osobě, v němž je pro daňovou uznatelnost úroků z těchto zápůjček důležité kromě podmínky, že je věřitelem fyzická osoba, která nevede účetnictví, splnit také podmínku zaplacení do rozvahového dne. Obě tyto podmínky jsou ve sledovaných obdobích splněny, proto je výsledkem tohoto testu daňová uznatelnost těchto úroků.

Protože se podle zákona o daních příjmu jedná o spojené osoby je nutné před definitivním označením úroků jako daňově uznatelných provést ještě test na obvyklou úrokovou míru a také zahrnout tyto zápůjčky do testu nízké kapitalizace.

Výsledek testu nízké kapitalizace, v obou sledovaných zdaňovacích obdobích, označil úroky ze zápůjček za daňově účinné v celé jejich výši.

Pro test obvyklé úrokové míry je potřeba znát úrokové sazby mezi spojenými i nespojenými osobami. Evector vyplácí v případě zápůjček od spojených osob úrok ve výši 6% p.a. Pro určení obvyklé úrokové míry je Eektorem využívána nabídka sazeb kontokorentního úvěru od banky – nespojené osoby. Průměrná výše těchto

sazeb je ve zdaňovacím období roku 2013 rovna 3,04% a v roce 2014 je 2,88%. Z porovnání úrokových sazeb mezi spojenými osobami a nespojenými osobami vyplývá, že jsou úroky ze zápůjček daňově uznatelné jen částečně. Část odpovídající obvyklé úrokové míře je daňově uznatelná, o zbylou část se navyšuje základ daně.

Společnosti by se dalo doporučit snížení úrokové sazby na její obvyklou míru. Tímto krokem by společnost minimalizovala daňově neuznatelné úroky a ušetřila na nákladech. Pro zaměstnance by ale tento krok snížil motivaci k poskytování volných peněžních prostředků společnosti. Zaměstnanci by se tak mohli rozhodnout zhodnotit své finance jinde. Evekter by tak přišel o značnou část finančních prostředků.

I přesto, že by Evekter snížením úrokové sazby snížil daňově neuznatelné náklady, neuvažuje o této možnosti. Důvodem je, že při poskytování takového úroku jsou zaměstnanci motivováni k ukládání svých peněz do této společnosti a navíc jsou jistým způsobem zapojováni do hospodaření společnosti, čímž se zvyšuje jejich pocit sounáležitosti s touto firmou. V neposlední řadě si Evekter váží svých zaměstnanců a chce se jim touto cestou odměnit za jejich loajalitu. Z výsledků testů tedy vyplývá, že jsou úroky z těchto zápůjček uznatelnými náklady do výše obvyklé úrokové míry. V roce 2013 byl základ daně navýšen o daňově neuznatelné úroky v celkové výši 2 302 233 Kč a v následujícím roce byl základ daně navýšen o částku 3 107 264 Kč.

Vstup nového investora

Zatímco je možné zdaňovací období roku 2013 považovat za obvyklé období, v jehož průběhu se neudály žádné významné změny, rok 2014 byl pro společnost zlomovým. Evekter začal plánovat výstavbu nové provozní haly v Kvasínách. Dále Evekter našel nového investičního partnera, se kterým se v průběhu roku stal spojenou osobou. Tento investor, malajská společnost, se rozhodoval v roce 2014, jakým způsobem investuje do společnosti Evekter. Měl několik možností, ze kterých zvažoval poskytnutí úvěru nebo vklad mimo základní kapitál. Nakonec se investor rozhodl pro vklad mimo základní kapitál. Ovšem pro zhodnocení, zda bylo rozhodnutí investora správné, byly analyzovány z hlediska testu nízké kapitalizace obě varianty.

Varianta poskytnutí úvěru investorem

V případě poskytnutí úvěru by do průměrného denního stavu úvěrů a zápůjček od spojených osob v testu nízké kapitalizace vstupovaly jak zápůjčky od zaměstnanců a majitelů, tak také úvěr poskytnutý malajským investorem. Výsledkem tohoto testu byla daňová uznatelnost nákladů souvisejících s úvěry i zápůjčkami od spojených osob v plné výši. Ovšem vůči roku 2013 byl výsledný koeficient nižší.

Poskytnutí úvěru snižuje výslednou hodnotu testu nízké kapitalizace, takže v případě pravidelného investování, ke kterému také dochází, by časem došlo ke snížení koeficientu pod číslo 1 a došlo by k vyloučení části úroků, o něž by se následně musel zvýšit základ daně.

Varianta vkladu investora mimo základní kapitál společnosti

Naopak ve variantě investice formou vkladu mimo základní kapitál se do průměrného denního stavu úvěrů a zápůjček zahrnuly pouze zápůjčky od zaměstnanců a majitelů. Investice se ale promítla do průměrného stavu vlastního kapitálu. V porovnání s výší vlastního kapitálu ve variantě poskytnutí úvěru byl konečný stav vlastního kapitálu téměř dvojnásobný. Tím byla tedy ovlivněna výsledná hodnota testu nízké kapitalizace, ale dopad na daňovou uznatelnost byl stejný.

Forma vkladu do ostatních kapitálových fondů navyšuje vlastní kapitál, čímž se zvyšuje výsledek testu nízké kapitalizace. To společnosti umožňuje do budoucna využití většího množství úvěrů a zápůjček od spojených osob, kdy náklady s nimi související mohou být v testu nízké kapitalizace uznány daňově uznatelnými.

4 Závěr

Z testů daňové uznatelnosti je patrné, že společnost Evektor nezahrnuje úroky do vstupní ceny majetku a dodržuje věcnou a časovou souvislost nákladů. Společnost platí svým zaměstnancům a majitelům úroky z poskytnutých zápůjček. Tyto úroky jsou vždy zaplacený do rozvahového dne. Z hlediska testu zaplacení úroků fyzické osobě by tedy byly úroky daňově uznatelné. Ale protože se jedná o spojené osoby, je nutné zaměřit se na testy vztahující se k úrokům od spojených osob. V roce 2013 i 2014 vyšly v rámci testu nízké kapitalizace všechny související náklady ze zápůjček od zaměstnanců daňově uznatelné. U těchto zápůjček ale není dodržováno pravidlo obvyklé úrokové míry, proto je každé zdaňovací období část úroků daňově neuznatelná a navyšuje tak základ daně.

Zdaňovací období roku 2014 bylo zlomovým z důvodu vstupu nového investora do společnosti. Zvolením nového jednatele zastupujícího zájmy investora se staly tyto společnosti spojenými osobami. Investor, malajská společnost, zvažoval, zda poskytnout společnosti Evektor úvěr nebo provést investici skrz vklad mimo základní kapitál. Úvěr nakonec nebyl společnosti poskytnut z důvodu značné administrativní náročnosti. Investice byla poskytnuta vkladem mimo základní kapitál. Z hlediska testu nízké kapitalizace byly analyzovány obě varianty, aby mohlo dojít ke zhodnocení, zda byla forma vkladu investora správným rozhodnutím.

Varianta poskytnutí úvěru investorem sice navýšila celkovou hodnotu poskytnutých úvěrů a zápůjček, přesto neovlivnila výsledek testu nízké kapitalizace. Náklady související s úvěry a zápůjčkami byly daňově uznatelné. Ovšem v případě pravidelného investování by mohlo dojít k vyloučení části úroků jako daňově neúčinných.

Způsob vkladu investora mimo základní kapitál naopak navýšil vlastní kapitál, ale v testu nízké kapitalizace neovlivnil výši daňově uznatelných úroků. Navýšení vlastního kapitálu umožňuje společnosti v budoucnu využívat větší množství úvěrů a zápůjček od spojených osob, protože vyšší vlastní kapitál do značné míry zajišťuje daňovou uznatelnost nákladů spojených s úvěry a zápůjčkami od spojených osob.

Do budoucna se očekává, že podíl investora na základním kapitálu společnosti vzroste, a proto může dojít k výplatě podílů na zisku. Vzhledem k tomu, že investor pochází ze zahraničí, konkrétně z Malajsie, je zapotřebí jednat dle příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění.

5 Literatura

- BRYCHTA, I. A KOL. *Daň z příjmů: 2014 : výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1. 1. 2014*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 600 s. ISBN 978-80-7478-462-0.
- BĚHOUNEK, PAVEL. *Společnost s ručením omezeným: prakticky včetně účetnictví a daní*. 11. přepracované vydání. Olomouc: ANAG, 2014. ISBN 987-80-7263-886-4.
- ČÁPOVÁ, LENKA. *Úvěry a zápůjčky z pohledu daně z příjmů*. In: [online]. 29.4.2014 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d45089v56404-uvery-a-zapujcky-z-pohledu-dane-z-prijmu/>
- DVOŘÁKOVÁ, VERONIKA. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2013/2014*. Praha: Linde Praha, 2013, 327 s. ISBN 978-80-7201-916-8.
- ELIÁŠ, KAREL A MAREK SVATOŠ. *Nový občanský zákoník 2014: rejstřík : redakční uzávěrka 1.12. 2012*. Ostrava: Sagit, 2012, 320 s. ISBN 978-80-7208-920-8.
- EVEKTOR: *Historie společnosti Evector*. Evector [online]. [cit. 2015-05-07]. Dostupné z: <http://evector.cz/historie.aspx>
- EVEKTOR: *Malajsie investuje do společnosti Evector a projektu EV-55*. 27. června 2014 12:07. Evector: Novinky [online]. [cit. 2015-05-07]. Dostupné z: <http://evector.cz/novinky.aspx>
- EVEKTOR: *O společnosti Evector*. Evector [online]. [cit. 2015-05-07]. Dostupné z: <http://evector.cz/o-evectoru.aspx>
- EVEKTOR, SPOL. S R.O. 2014. *ROZVAHA v plném rozsahu ke dni 31.12.2013* [online]. [cit. 2014-05-09]. Dostupné také z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=19944210&subjektId=559943&spis=690534>
- GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. *Pokyn GFŘ č. D-6: k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů*. In: [online]. [cit. 2015-03-30]. Dostupné z: http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-zakony/Pokyn_GFR_c_D_6.pdf
- HNÁTEK, MILOSLAV A DAVID ZÁMEK. *Daňové a nedaňové náklady ...* Praha: ESAP, 2012, sv. ISBN 978-80-905899-1-9.
- HNÁTEK, MILOSLAV A DAVID ZÁMEK. *Daňové a nedaňové náklady 2014*. Praha: Esap ; Grada, 2014, 228 s. ISBN 9788026048909.
- JOSKOVÁ, LUCIE A PAVEL PRAVDA. *Zákon o obchodních korporacích s komentářem: s účinností od 1.1.2014 nahrazuje obchodní zákoník*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 85 s. ISBN 978-80-247-4834-4.
- KLEIN, ŠTĚPÁN A KAREL ŽÍDEK. *Mezinárodní daňové plánování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 230 s. ISBN 80-247-0563-X.

- MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2014 : Úplná znění platná k 1. 1. 2014*. Praha: Grada, 2014. 272 s. ISBN 978-80-247-5171-9.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2015: Úplná znění platná k 1. 1. 2015*. 24. vyd. Praha: Grada, 2015, 272 s. ISBN 978-80-247-5507-6.
- MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. 1998. *Sbírka zákonů České republiky: Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Malajsie o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmů* [online]. [cit. 2014-05-10]. Dostupné také z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv/2015/prehled-platnych-smluv-ceske-republiky-o-20782>
- NERUDOVÁ, DANUŠE. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 332 s. ISBN 978-80-7478-626-6.
- PILAŘOVÁ, IVANA. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o. 4., aktualiz. vyd.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 163 s. ISBN 978-807-3579-463.
- PILAŘOVÁ, IVANA. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o. 3., aktualiz. vyd.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 163 s. ISBN 978-80-7357-587-8.
- PILAŘOVÁ, IVANA. *Úvěrové finanční nástroje v podmínkách roku 2014*. In: [online]. 26.5.2014 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.ucetni-portal.cz/uverove-financni-nastroje-v-podminkach-roku-2014-506-c.html>
- PILAŘOVÁ, IVANA A JANA PILÁTOVÁ. *Účetní závěrka, základ daně, finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2014*. 7. přeprac. vyd. Praha: 1. Vox, 2014, 208 s. ISBN 9788087480274.
- POKYN GFŘ D-6 čj. 32320/11-31 k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- SOJKA, VLASTIMIL. *Mezinárodní zdanění příjmů: smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů. 3., aktualiz. a dopl. vyd.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 355 s. Daňová řada (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-035-6.
- VANČUROVÁ, ALENA A LENKA LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2014*. 12., aktualiz. vyd. V Praze: 1. VOX, 2014, 391 s. Ekonomie (1. VOX). ISBN 978-80-87480-23-6.
- ZÁKON O ÚČETNICTVÍ 2014: redakční uzávěrka 11. 11. 2013. Ostrava: Sagit, 48 s. ISBN 978-80-7488-016-2.

